

SLOVENSKI

Poročevalac

Direktor: Rudi Janžura — Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiska tiskarna Slovenskega poročevalca — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1, telefon 55-22 do 55-26 — Uprava: Ljubljana, Čopova ul. 50/III, telefon 45-71 in 44-23 — Oglasični oddelak: Ljubljana, Kardeljeva ulica 1, telefon 38-04 za ljubljanske naročnike 24-63 za članje 38-32 — Poštni predal 29 — Tek. račun NB 601-00221-4 — Mesečna naročnina 140 din

Zborovalci na drugem zboru republiške zveze kmetijskih zadrug pazljivo poslušajo poročila upravnega in nadzornega odbora

V Ljubljani se je danes začel

zbor naših kmetijskih zadružnikov

Ljubljana, 4. julija. Danes dopoldne se je v svečano okrašeni unionski dvorani začel drugi zbor Republiške zveze kmetijskih zadrug LR Slovenije. Zboru prisostvuje 450 delegatov splošnih in delovnih kmetijskih zadrug. Kot gostje prisostvujejo zboru član politbiroja CK KPJ tov. Fr. Leskošek, člana politbiroja C KKPS tov. Viktor Avbelj in Janez Hribar ter člana vlade tov. Polič Zoran in Alb. Jakopič. Razen tega prisostvujejo zboru zastopniki Glavne zadrugne zveze iz Beograda, republiški zvez LR Hrvatske in Vojvodine, stari bорец za delavske pravice tov. Etbin Kristan in drugi.

Po izvolitvi delovnega predsedstva s tov. Francem Simoncem, pomočnikom ministra, na čelu in po drugih uvodnih formalnostih je podal tov. Jože Ingolič v imenu upravnega odbora poročilo o delu Zveze v preteklem poslovnem letu. V tem poročilu se je tov. Ingolič predvsem omejil na obravnavanje delavnosti raznih odborov pri kmetijskih zadrugah, tako odborov za živinorejo, poljedelstvo, sadjarstvo in vinogradništvo, za strojno službo, gozdno proizvodnjo itd. Poudaril je pomen reorganizacije kmetijskih delovnih zadrug, ki je v teku, za nadaljnje utrjevanje in razvijanje združništva na vasi. Pri tem je ostro obsodil negativne pojave, ki se kažejo v tem, da gre potrebna reorganizacija kmetijskih delovnih zadrug marsikje čisto stihajsko, ponekod celo po željah sovražnikov našega združništva na vasi.

Poročilo o zaključnem računu Zveze za leto 1951 je dal njen podpredsednik tov. Anton Peternej. Nato je delegate zbora pozdravil tov. Etbin Kristan. S plamtečimi besedami je nakazal, kako postaja naša Jugoslavija bolj in bolj za celo vrsto držav, kakor Indijo, Norveško, Švedsko, Burmo, Indonezijo in druge, ki pošiljajo k nam svoje delegacije, svetel vzgled, kako se gradi resnični socializem, in čestitil udeležencem zbora, ki so lahko ponosni, da so državljani take države.

Za tov. Etbinom Kristanom je član upravnega odbora Zveze tov. Zoran Zagar govoril o zadružnih podjetjih pri Zvezi ter njihovih dejavnosti v preteklem letu in priporočil zboru, da dá upravnemu odboru pooblastilo za zadolžitve do 400 milijonov dinarjev. Ta denar je Zvezi potreben, da bo lahko uspešno nadaljevala mehanizacijo in rekonstrukcijo našega kmetijstva.

Kot predsednik nadzornega odbora Zveze je nato gov. Beno Kotnik podal revizijsko poročilo. Grajal je nadzorne odbore kmetijskih zadrug, katerih člani se marsikdaj niso zavedali svojih dolžnosti, kar je omogočilo mnogim sovražnikom združništva razne malverzacije in škodljivo delovanje. Delegatov zbora je priporočil, da dajo razrešnico tako upravni kot nadzornemu odboru Zveze.

Popoldne se je razvila živahna razprava, katere so se udeležili številni delegati. Kot prvi je govoril inž. Jože Levšček, ki je omenil izredno ugo-

den odmev, na katerega je napeljal demokratizacija našega združništva med našimi delovnimi kmeti. Franc Lubej, predsednik ukrajne zveze v Celju, je kritiziral delo »Hmežada« kmetijskega magazina in seminare, poudarjajoč, da je posebno »Hmežada« v sedanji obliki zadržna organizacija, ki ne ustreza več potrebam našega časa. Član kmetičke delovne zadrug iz Dol. Toplice tov. Pelko je govoril o sodelovanju med kmetijskimi posevci in splošnim kmetijskim združenjem ter o pomankljivi kmetijski izobrazbi ljudi, ki prihajajo iz osnovnih šol in nižjih gimnazij na naša kmetijska posestva kot gospodarji ali zadržniki. Da zavisijo uspehi kmetijskih zadrug od ljudi, je dokazal na konkretnem primeru tov. Urbasa iz kmetijske zadrug v Begunjah (okraj Postojna), katere je po zamenjavi neposobnega in nepoštenega upravnega odbora ne samo krila 876.000 din izgube, temveč dosegla ob koncu lanskega leta v zelo kratkem času kar 2 milijona dobička. Posebno dobro se je v njihovi zadrugi obnesla pritenjen žena v raznih oddelkih kmetijske zadrug. — O vprašanju zatiranja rastlinskih škod-

Začetek obratovanja hidroelektrarne pri Prijepolju

Vrsti novih hidroelektrarn, ki so leto začele obratovati, se je pretekli ponedeljek pridružila manjša hidroelektrarna Seljašnica, ki so jo zgradili nedaleč od Prijepolja in Sandžaku. Slovesnosti ob začetku obratovanja te hidroelektrarne se je udeležilo okrog 2000 ljudi iz Prijepolja in okolice, navzoč pa je bil tudi minister za finance LR

V Štorah že grade zgradbo za električni plavž

V Železarni Store, kjer bodo letos investirali približno eno milijardo din, so te dni začeli betonirati temelje 35 m visoke zgradbe, v kateri bodo namestili naš prvi električni plavž. Ta plavž bo dajal železarni dnevno okrog 90 ton najboljšega surovega železa, ki ga bodo v železarni porabili predvsem za vliivanje velikih valjev za naše valjarne. Konec tega meseca bodo začeli graditi tudi novo livarno, ki bo omogočila povečanje proizvodnje valjev za 200% oziroma na 4.500 ton letno, tako da bodo Store lahko zadostile vsem potrebam po valjih v naši državi. Letošnja investicijska dela vsebujejo tudi rekonstrukcijo valjarne, gradnjo nove Siemens-Martinove peči in vrsto drugih del.

Nova pridobitev hrvatske industrije

V tovarni »Metala« je začela obratovati prva elektroinducijska peč za taljenje bakra in drugih kovin. V tej peči bodo lahko talili tudi aluminij, ki ima mnogo večje tališče kakor baker. Peč so izdelali strokovnjaki tovarne »Rade Kondar« in predstavlja napravo, kakršne smo morali doslej kupovati v tujini.

Maršal Tito na obisku pri podpredsedniku zvezne vlade Edvardu Kardelju

Včeraj ob dveh popoldne je maršal Tito že drugi obiskal podpredsednika zvezne vlade Edvarda Kardelja, ki se po uspehi operaciji nahaja na okrevanju v Ljubljani. V maršalovem spremstvu so bili pomočnik ministra za narodno obrambo generalni polkovnik Ivan Gošnjak, generalni podpolkovnik Otmar Kreačič, književnik Miroslav Krleža in odgovorni urednik »Borbe« Vlad. Dedijer. Pri tovarišu Kardelju so se zadržali v razgovoru vse popoldne in so se ob devetih zvečer vrnili z vlakom v Beograd.

XVI. razširjeni plenum CK LMS

Danes je pričel z delom XVI. razširjeni plenum CK LMS, ki bo razpravljal o nalogah ljudske mladine pri ideološko politični vzgoji mladine in o dosedanjem delu in vlogi ljudske mladine pri izvajanju sklepov pisma CK KPJ o fizikulturi.

ljivcev in zadružnih vprašanih sploh je zelo obširno razpravljajal delegat kmetijske zadrug Prevalje. Zigoslav je napačni odnos gozdne uprave do kmetijskih zadrug, odnos, ki priključuje človeku marsikaj v spomin manire bivše fevdalne gospode. Konkretno je mislil na oddajne dodeljevanje stelje in podobno. Glede zatiranja rastlinskih škodljivcev je omenil pomankljivost v organizaciji te službe in poudaril, da to ne more biti samo stvar kmetijskih zadrug, temveč tudi državne uprave, saj gre za splošni interes. — Zgled stopiške zadrug pri Novem mestu, ki je z dolgoletnim organiziranim zbiranjem ter odkupovanjem zdravilnih zelišč pripravila velike koristi prav malim ljudem svojega kraja, bi morale po mnenju delegata te zadrug pomenjati vse kmetijske zadrug, katerim se nudi v tem oziru še zelo široko področje pridobitne dejavnosti.

Razprave so se udeležili še delegati Cencič iz Borjane, Anderlič iz Maribora in Mlekuš iz Cezsoče. Zbor nadaljuje svoje delo v soboto jutraj.

Ljudska skupščina BiH

Sarajevo, 4. julija. Ljudska skupščina LR Bosne in Hercegovine se bo sestala 13. julija na V. redno zasedanje, ko bo pretresala zakonske osnutke o odpoklicu in izvolitvi ljudskih odbornikov, zakonski osnutek o ljudskih okrajnih odborih, zakonski osnutek o občinskih ljudskih odborih in zakonski osnutek o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Pocenitev zdravil

Te dni so lekarnarje v naši državi začele prodajati zdravila po novih, precej znižanih cenah. To je drugo znižanje zdravil v letošnjem letu. Povprečno se je cena zdravil zmanjšala za 25%, pri posameznih zdravilih pa znaša pocenitev tudi 30 in 40%. Tako je bila cena aspirina znižana od 4 na 3 din za tableto. Pocenitev se nanaša tudi na penicilin in streptomycin. Steklenciha penicilina za 400.000 enot, ki je stala doslej 200 din, se odslej prodaja po 150 din. Cena streptomicina pa je bila znižana od 500 na 300 din za gram. V bodoče bodo tovarne in lekarnarje lahko sporazumno določale višino rabata, kar bo omogočilo še nadaljnje znižanje cen.

SEJA SVETA ZA ZAKONODAJO IN IZGRADNJO LJUDSKE OBLASTI VLADE FLRJ

Osnutek uredbe o pokojninah in invalidninah sprejet

Beograd, 4. jul. Na včerajšnji seji Sveta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti pri Zvezi narodni vladi so bili sprejeti sklepi z nedavne seje Gospodarskega sveta vlade FLRJ o reorganizaciji zveznega gospodarskega aparata. Sprejet je bil

Redna avtobusna zveza Zagreb—Plitvička jezera

Na progi Zagreb—Plitvička jezera po kateri pelje moderni avtobus 4 ure do Plitvičkih jezer, imajo tisti, ki gredo na letni odmor, popust kot na vseh drugih progah. To je sedaj najboljša zveza do Plitvičkih jezer,

v ta namen na razpolago rigolno brigado dveh traktorjev in drugo materialno pomoč iz skupnih fondov, je govoril delegat ukrajne zveze tov. Cajnko. Z nekaterimi drugimi predgovorniki se je tov. Cajnko strinjal, da so se metode dela, kakor so se vsa zadnja leta uveljavljale v državnem podjetju »Slovenija - Vinor«, preživele in da pričakujejo kmetijske zadrug upravičeno drugačen odnos.

Razprave so se udeležili še delegati Cencič iz Borjane, Anderlič iz Maribora in Mlekuš iz Cezsoče. Zbor nadaljuje svoje delo v soboto jutraj.

Ljudska skupščina BiH

Sarajevo, 4. julija. Ljudska skupščina LR Bosne in Hercegovine se bo sestala 13. julija na V. redno zasedanje, ko bo pretresala zakonske osnutke o odpoklicu in izvolitvi ljudskih odbornikov, zakonski osnutek o ljudskih okrajnih odborih, zakonski osnutek o občinskih ljudskih odborih in zakonski osnutek o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Pocenitev zdravil

Te dni so lekarnarje v naši državi začele prodajati zdravila po novih, precej znižanih cenah. To je drugo znižanje zdravil v letošnjem letu. Povprečno se je cena zdravil zmanjšala za 25%, pri posameznih zdravilih pa znaša pocenitev tudi 30 in 40%. Tako je bila cena aspirina znižana od 4 na 3 din za tableto. Pocenitev se nanaša tudi na penicilin in streptomycin. Steklenciha penicilina za 400.000 enot, ki je stala doslej 200 din, se odslej prodaja po 150 din. Cena streptomicina pa je bila znižana od 500 na 300 din za gram. V bodoče bodo tovarne in lekarnarje lahko sporazumno določale višino rabata, kar bo omogočilo še nadaljnje znižanje cen.

SEJA SVETA ZA ZAKONODAJO IN IZGRADNJO LJUDSKE OBLASTI VLADE FLRJ

Osnutek uredbe o pokojninah in invalidninah sprejet

Beograd, 4. jul. Na včerajšnji seji Sveta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti pri Zvezi narodni vladi so bili sprejeti sklepi z nedavne seje Gospodarskega sveta vlade FLRJ o reorganizaciji zveznega gospodarskega aparata. Sprejet je bil

Redna avtobusna zveza Zagreb—Plitvička jezera

Na progi Zagreb—Plitvička jezera po kateri pelje moderni avtobus 4 ure do Plitvičkih jezer, imajo tisti, ki gredo na letni odmor, popust kot na vseh drugih progah. To je sedaj najboljša zveza do Plitvičkih jezer,

Grški parlamentarci želijo obnovitev predvojnih ZVEZ z našo državo

Izjava vodje grške parlamentarne delegacije po prihodu v Jugoslavijo

Hrisochoos iz Kožana, Georgis Anagnostopoulos iz Trikala, Panos Kerasotis iz Aten, Georgios Palaskas iz Janjine. Grško gibanje združevanja zastopajo gg.: Georgios Kosmas iz Mesinije, Ambros Lambanidis iz Drame, Dimitrios Babakos iz Aten, Konstantinof Papageorgiu iz Pireja, Konstantinos Kalias iz Evbeje, Dertilis Leonidas iz Aten, kmečko stranko pa Aleksandros Baltazis iz Rodopa. Z delegacijo je prispel tudi zastopnik grškega ministrstva za zunanje zadeve Alkiviadis Papandopoulos.

Na železniški postaji v Skoplju so grško parlamentarno delegacijo sprejeli v imenu Ljudske skupščine FLRJ Slavoljub Petrovič-Djera, v imenu Sobrajanja LR Makedonije pa podpredsednik Toma Kluturoc in ljudski poslanec Blagoje Levkov. Sprejema se je udeležil tudi grški konzul v Skoplju. Po kratkem postanku je grška parlamentarna delegacija nadaljevala potovanje proti Beogradu.

Ob 14.25 je grška delegacija prispela v Niš, kjer je predsednik Gondikas izrazil novinarjem svoje prepričanje, da bo obisk grških parlamentarcev v Jugoslaviji prispeval k utrditvi miru na Balkanu, posebno sedaj, ko so obnovljeni dobri od-

nosi s Turčijo, Jugoslavija, Grčija in Turčija, je poudaril Gondikas, bodo prispevale k utrditvi medsebojnega prijateljstva in sodelovanja.

Med svojim bivanjem v Jugoslaviji bodo grški parlamentarci in novinarji obiskali med drugim kmečko delovno zadrugo »Njegoša« v Vojvodini, mestni ljudski obor v Novem Sadu, Narodni muzej v Beogradu, Arandjelovac in Topolo, 7. julija bodo prisostvovali slavnostnemu sprejemu v Prezidiju Ljudske skupščine Srbije ob priliki narodnega praznika ljudske vstaje v Srbiji, 8. julija bodo odpotovali v Bosno, kjer bodo obiskali železarno v Zenici in Sarajevo od koder se bodo 9. t. m. vrnili v Beograd, istega dne zvečer bodo gostje maršala Tita. 10. julija bodo odpotovali z letalom na Hrvatsko, kjer bodo obiskali razne kraje, med drugim tudi Opatovo. Odtod bodo 11. julija čez Postojno prispeli v Ljubljano. V Sloveniji bodo obiskali Litostraj, hidrocentralo v Mostah, železarno na Jesenicah in Bleč, 13. t. m. zvečer se bodo vrnili v Beograd, odkoder bodo po kratkem bivanju in sestanku s ljudskimi poslanci Srbije odpotovali v Skoplje. Ogledali se bodo razne kraje v Makedoniji in 16. julija odpotovali nazaj v Grčijo.

Protest tržaških demokratičnih strank pri ZVU

Trst, 4. julija. Predstavniki tržaških strank, ki se borijo za neodvisnost Tržaškega ozemlja, so včeraj izročili Zavezniški vojaški upravi resolucijo proti vključitvi tržaške radijske postaje v italijansko radijsko družbo RAI (Radio Audizioni Italiano). Protest so podpisali v imenu Slovensko-italijanske ljudske fronte dr. Jože Dekleva, v imenu Akcijskega odbora za obrambo STO doktor Josip Agnetto, za Fronto za neodvisnost dr. Giampiccoli, za Tržaški blok pa odvetnik Stocca. V protestu je rečeno, da je izvršena reorganizacija tržaške radijske postaje

popolnoma protizakonita in neupravičena celo s stališča londonskih sklepov. Omenjene stranke protestirajo tudi proti odstopanju radijskih naprav, ker so te lastnina Svobodnega Tržaškega ozemlja, s katero nima pravice razpolagati niti ustanova Radia Trst, niti Zavezniška vojaška uprava. Nasprotujejo pa tudi vključitvi osebja ustanove Radia Trst med osebje italijanske RAI ter poudarjajo, da se je hotelo s tem vršiti politično izsiljevanje in špekulirati za gospodarskimi potrebami in s kariero funkcionarjev ustanove Radia Trst.

Delegacija, ki je Zavezniški vojaški upravi izročila omenjeni protest, je bila nato sprejeta pri ameriškem političnem svetovalcu conejskega poveljnika, s katerim je prav tako razpravljala o vsebini gornjega protesta. Ameriški politični svetovalec je skušal reorganizacijo tržaške radijske postaje prikazati kot navaden trgovski posel in se je izgovarjal, da ustanova tržaškega radia nima zadostnih materialnih sredstev. Vključitev tržaških radijskih uslužbencev med italijanske ljudske uslužbence pa je hotel prikazati kot uslugo omenjenim uslužbencem.

Načrt odgovora Sovjetski zvezi

Pariz, 4. julija. (Tanjug) Po razgovorih v Bonnu bodo besedilo odgovora treh zahodnih sil na sovjetsko noto spremenili v smislu nekaterih Adenauerjevih pripomb. V dobro obveščenih francoskih krogih poudarjajo, da te pripombe ne bodo spremenile bistva odgovora, o katerem je bilo doseženo soglasje na sestanku ministrov treh zahodnih sil v Londonu. Dokončno besedilo odgovora bodo objavili te dni v Parizu, odgovor pa bo izročeno Sovjetski zvezi v začetku prihodnjega leta.

Posledice stavke v jeklarski industriji ZDA

Washington, 4. julija (UP). Administrator amer. uprave za obrambo proizvodnjo Henry Fowler je izjavil sinoči na tiskovni konferenci, da bo stavka v industriji jekla prisilila vlado, da bo podaljšala racioniranje jekla za leto dni, kar bi lahko ohromilo vso ameriško industrijo. Celotno v primeru, da bi se spor takoj končal, bi imela ZDA izgube 30 milijonov in 400 tisoč ton jekla. Po Fowlerjevih besedah bo mogoče določiti kvote jekla, ki bodo dodeljene ameriški civilni industriji za četrto četletje t. l., šele ko bo rešen spor v industriji jekla.

Turški obisk v Britaniji

London, 4. julija (Tanjug). Britansko zunanje ministrstvo je sporočilo, da je bil odgojen obisk predsednika turške vlade Menderesa in zunanega ministra Keprülüja zaradi bolezni Anthonyja Edena. Turški državnik naj bi prišel na obisk v London 7. julija. Tudi trdijo, da bo turška delegacija obiskala London bržkone šele v začetku prihodnjega meseca.

Britanski protest romunski in bolgarski vladi

London, 4. julija (Reuter). Britansko zunanje ministrstvo je včeraj sporočilo, da je poslalo romunski in bolgarski vladi protestne britanske vlade proti razširitvi njunih teritorialnih vod na 20 morskih milj. Po mednarodnih pravilih se priznane državam samo 4 morske milje. Bolgarija je razširila svoje teritorialne vode lani oktobra, Romunija pa lani septembra. V britanskem protestu je rečeno, da je ta razširitev v nasprotju s teritorialnimi pravili o mejah teritorialnih vod.

Vatikan poje slavospeve fašizmu

To, da Vatikan med vojno ni imel niti besede graje in protesta za divjanje fašističnih tolpa po okupiranih deželah, je splošno znana stvar. Spominimo se le lepih in jezuitsko zavrtih besed o kulturnem poslanstvu italijanske vojske »prežete z duhom človečanstva in krščanske kulture«, priključimo si v spomin svečane avdicije, na katerih je poglavar vesoljne katoliške cerkve očetovsko blagoslavljal črne horde, ki so odhajale na Balkan in v druge zasedene dežele morit in požigat. Očetovskega blagoslova ni odrekel niti ustaškim klavcem, ki jih je pripeljal v Rim zloglasni Dido Kvaternik, da bi po prejetem blagoslovu in očetovskem nagovoru še z večjo vneto vršili »visoko poslanstvo« borcev za katoliško cerkev na Hrvaškem.

Toda to je stvar preteklosti, bo kdo dejal, in od takrat se je marsikaj spremenilo. Toda brdiko bi se ustel, kdor bi tako računel. Ne bomo govorili o podpori, ki jo daje Vatikan irendistični gonji proti Jugoslaviji. O tem je bilo že dosti govoril. Zanimivo pa bi bilo pogledati, kako si Vatikan prizadeva rehabilitirati čast italijanske fašistične vojske in opravičiti razbojništvo Mussolinijeve Italije z abstraktnimi frazami o visoki moralni vrednosti italijanske vojske, o brezprimerni pripravljenosti za največje žrtve in podobno.

Lani je izšla v Rimu knjiga »Otto giorni dal mio Diario di guerra« (8 dni iz mojega vojnega dnevnika), ki jo je napisal Salvatore Marzo. Knjiga opisuje »junastvo« italijanskih čet na grško-albanski fronti (tri tedne po Mussolinijevem razbojniškem napadu na Grčijo so vrgli Grki Italijane skoraj v morje). Glasilo jezuitskega reda »La civiltà cattolica« je 17. maja letos izredno ugodno ocenilo to delo. Takole piše: »Avtor je v preprostem vojaškem dnevniku opisal različne faze obrambe prelaza Qizarihes na grško-albanski fronti, kjer je oddelek pod poveljstvom nekega podporočnika iz Napolija dal dokaz »velikega in neobčičnega junastva«. Kot prstovojlec na fronti je 8 dni branil zaupane mu položaje, dokler ni padel pod sovražnim ognjem in tako zapečatil svoje mlado življenje, posvečeno izključno izvrševanju dolžnosti kristjana in državljanja. Družina, domovina in bog so bili njegovi ideali. Se pozni rodovi vi se ga bodo spominjali kot junaka Qifaristhesa.«

Komentar o recenziji tega slavospeva italijanskemu razbojništvu v Grčiji je odveč. Vatikan poveljuje oddelek prostovoljcev, ki je padel na razbojniškem pohodu pri izvrševanju »krščanske in državljanske dolžnosti«, nima pa niti besedice sočutja za sto tisoče Grkov, ki jih je italijanska okupacija obsodila na umiranje od lakote, kot je že leta 1942 izjavil kardinal Tisserant ustaškemu poslaniku v Rimu. Toda ne samo to! Mar ni ugotovitev, da se bodo junaska Napolitana se pozni rodovi spominjali kot junaka, decentna, a vendar močna vzpodbuda k podobnim dejanjem?

Tudi o italijanskem ekspedicijskem zboru v Rusiji imajo cerkveni dostojanstveniki najboljše mnenje. V založbi »Grafica Nazionale Editrice 1951 — Roma« je v priredbi Alda Valori izšla knjiga »La campagna in Russia« (ruska kampanja), ki poveljuje vrline italijanskih vojakov v Rusiji. »La civiltà cattolica« od aprila 1952 je pozdravila knjigo kot nov doprinos k zgodovini slavne preteklosti Italije

in piše dobesedno: »Ena stvar je za sedaj gotova: neuspeh ekspedicijske ni bil odvisen od zadržanja italijanskega vojača na ruski fronti, za katerega pa Italija ne nosi nobene odgovornosti.« Sancta simplicitas! Govoriti o junastvu in slavi ekspedicijskega zbora, ki se je zdecimiran in demoraliziran vrnil nazaj, bi bilo preveč groteskno. Kaj pa je laže kot zvaliti kdikovo za strašno katastrofo 300.000 Italijanov, ki jih je sv. oče blagoslovil. Duce pa poslal, da na Donecu utrdijo načela katolicizma, na svoje tevtonske zavetnike. Toda tudi v tem primeru se jezuitsko glasilo omejuje na ugotovitev, da za doneški poraz niso odgovorni Italijani, niti z besedico pa ne obojajo tistih, ki so poslali 300 tisoč italijanskih sinov zaradi svoje megalomanije v smrt na ruske stepe.

»Decima MAS« (najprej oddelek lahkih torpednih čolnov, v italijanski »republikanski« vojski pa pehotne enote) je kaj dobro poznana našim primorskim partizanom, saj imajo pripadniki te teroristične družine na vesti številne vasi, od katerih so ostala samo pogorišča. Princ Valerio Borghese, poveljnik teh enot in sedanjí voditelj neofašističnega gibanja »Movimento sociale italiano«, je napisal knjigo, ki nosi naslov »Decima flottiglia MAS«, izdala pa jo je založba Garzanti, Milano. Na treba posebej poudarjati, saj že ime avtorja dovolj zgovorno priča, da je knjiga slavospev »hrabrim« podvizom razpizite vojaške bande, ki se je posebno v Mussolinijevi republici odlikovala po svoji okrutnosti do neoboroženih nasprotnikov. Toda tudi o tem delu govori »La civiltà cattolica« samo v superlativih: »Avtor ne govori samo o vojaških vrlinah, temveč o človeškem pogumu v najvišjem pomenu te besede, torej o pogumu duha.« Tako je zapisal recenzor te knjige v jezuitskem glasilu 6. oktobra 1951.

Med tem ko se Vatikan besno zaganja v Jugoslavijo in preko svojih eksponentov Vokove vrste poziva vernike na »obrambo verske svobode«, pa se očitno sramuje tudi z najblajšo besedo obsoditi »ljudi božje previdnosti«, ki so privedli Italijo do katastrofe. Nasprotno, v zvezde dvigajo fašistične razbojnik, ki so z njegovim blagoslovom vzbujali strah in trepet povsod, kamor je stopila njihova noga.

Pomudimo se še trenutek pri »svrhli svobodi«, ki je tako priljubljen tema vaticanške politike, posebno, kadar gre za uveljavljanje papeških težej, ki nimajo ničesar skupnega z »nebeškim kraljestvom«. Naša domovina je že sedmo leto predmet besnih napadov in klevet, stokrat prekleta kot dežela, v kateri vse »mučniške aureole« dobesedno z vsakega drevesa. Toda vsak objektivni opazovalec, tudi tisti, ki ni naklonjen naši socialistični ureditvi, mora priznati, da v Jugoslaviji ni bil še nihče preganjan zaradi svojega verskega prepričanja. Naša ustava jamči vsem mogočim veroizpovedim popolnoma svobodno izvrševanje verskih obredov in to je verska svoboda v pravem smislu besede. Morda je tudi to, v peti vaticanških mogočnikov? Drugače si ne moremo razlagati »očetovske ljubezni«, ki jo sv. oče goji do Španije, kjer si falangistični emblem

Številni obiski tujih turistov na Jadranu

Na Jadranu se nahaja preko 1000 turjev. Pričakovati je, da bo v avgustu obiskalo Jadran najmanj šest tisoč turjev, največ Nemcev in Avstrijcev.

Pripomba k članku „Louis Adamič o življenju maršala Tita“

17. julijanski dnevnik je od 17. maja do 9. junija priobčil v dvajsetih nadaljevanjih izvlečke iz knjige Louisa Adamiča »Orel in korenina«. Odkolki so pri slovenskem občinstvu vzbudili izreden interes, tako zaradi zanimanja za vse, kar je v zvezi z življenjem maršala Tita, kot tudi zaradi avtorja, ki ga je po časopisnih obvestilih prav ta knjiga stala življenje. In vendar večji del bralcev s temi odkolki ni bil zadovoljen. Prav je torej, da opozorimo na nekatere pomisleke, ki so nastali ob branju priobčenih nadaljevanj in njihovemu primerjanju z originalnim tekstom.

O novi Jugoslaviji in o maršalu Titu je po letu 1948 izšlo v svetu že nekaj knjig različno usmerjenih avtorjev. Sam poznam samo iz leta 1950 tri dela francoskih piscev, od katerih sta Dalmas v knjigi »Le communisme Yougoslave« (z obširnimi ilustracijami v rodnom) in Bourdet

in kardinalski klobuk složno delita oblast. Ta dežela ima poleg »dobre« lastnosti, da je fašistična, še to prednost, da njena ustava jamči »popolno versko svobodo«, v vaticanškem smislu seveda. Šesti člen španske ustave namreč nedvoumno določa, da razen rimskokatoliških, niso dovoljeni nobeni drugi verski obredi...

Stališče Vatikana je torej kaj preprosta in razumljiva stvar. Nevarno bi bilo obsopirati včerajšnjo Italijo in podpirati današnjo, ki se razlikuje od prve le po obliki, cilji in nameni pa so ostali isti. Zato je treba gojiti spomin na tradicije »slavne preteklosti«, ki naj bodo kažipot novim rodovom. Verska svoboda in strpnost pa je za Vatikan potrebno zlo, s katerim se spriznajo, kadar je v nemoči, sicer pa ga proskribira in postavlja srednjeveški katoliški fanatizem za vzgled vsem »poštenim« katolicanom. Vatikan je bil, je in ostane zvest stoletnim načelom, ki črpaajo svoje sile v ideji svetovnega gospodarstva Katoliške cerkve in imperija Večnega mesta.

Saša Vrhovec

Prihodnja seja Varnostnega sveta bo v torek

Sovjetski delegat je izrekel že svoj pedeseti veto

New York, 4. julija (UP). Sovjetski delegat v Varnostnem svetu Malik je stavil na včerajšnji seji veto k ameriški predlogu, naj bi Mednarodni Rdeči križ izvedel anketo sprico severnokorejskih in kitajskih očitkov, da vodi Združeno poveljstvo na Koreji bakteriološko vojno. To je že pedeseti veto delegata ZSSR na sejah Varnostnega sveta. Delegat Ernest Gross je neposredno po glasovanju zahteval, naj Združeni narodi zavrnejo te očitke kot neutemeljene in lažne. Drugi člani Varnostnega sveta so glasovali za ameriški predlog resolucije.

Britanski delegat Gladwin Jebb je pred glasovanjem o ameriški resoluciji pozval Malika, naj se vzdrži glasovanja in naj ne uporabi veta, saj nastaja s tem po njegovem mnenju »resen položaj«. Malik pa je navzlic temu stavil veto, četudi je v začetku tega tedna izjavil, da se ne bo udeležil razprave o tem vprašanju. Kot razlog za svoj veto je Malik omenil odločitev sveta, da ne bodo Severne Koreje in Kitajske poklicali na to razpravo.

Kongres ZDA odobril kredite za pomoč inozemstvu

Washington, 4. julija (Reuters). Kongres ZDA je sinoči dokončno odobril nove kredite v višini 6.100.000.000 dolarjev za vojaško in ekonomsko pomoč inozemstvu. Od tega skupnega zneska je namenjeno Evropi 4.410.000.000 dolarjev, in sicer 3.128.200.000 dolarjev za vojaško ter 1.282.400.000 dolarjev za ekonomsko pomoč. Kot je znano, je predsednik Truman prej zahteval 7,9 milijarde dolarjev za pomoč inozemstvu. Zaradi varčevanja in kampanje s tem v zvezi, ki so jo vodili republikanski opozicionalci in tudi mnogi demokrati, je bil prvotni znesek znižan za skoraj 2 milijardi.

Največji del vojaške in gospodarske pomoči je namenjen članicam organizacije severnoatlantskega pakta, ki morajo letos zgraditi obrambne sile iz 50 divizij vojakov in 4000 letal.

senzacijo, toda nič več. V tem primeru je šlo za priznanega ameriškega naprednega pisca, ki je bil rojen v Sloveniji, ki je že med dvema vojnama posegal v politični razvoj naše dežele, ki je med vojno populariziral naš narodno osvobodilni boj in ki je ves čas po osvoboditvi spremljal razvoj naše dežele ter dvakrat dlje časa živel med nami. Njegov odnos do naše poti je bil vse bolj neposreden, njegovo poznavanje naših problemov vse globlje, kot smo to lahko pričakovali od tistih političnih in kulturnih delavcev, ki so prišli v Jugoslavijo in pisali o njej zato, ker so nova spoznanja o vlogi Sovjetske zveze in informirovskih partij vnesele med napredne ljudi vseh dežel dezorientacijo in dvom, ki je že grozil z moralnim porazom naprednih gibanj. Kratki obiski v Jugoslaviji so lahko podžgali že načeto vero v socializem in v toliko so dela teh intelektualcev interesantna tudi za nas. Adamičeva knjiga je obetala več. Pričakovati smo, da ne bo samo konfrontacija naših pojavov z gledanjem zahodnega izobraženca, da pa tudi ne zgolj propagandno delo, — skratka, želeli smo si pričevanja o našem življenju.

Zakonodajni svet je sprejel novo uredbo o določanju pokojnin in invalidnin

Pokojnine in invalidnine se bodo določale po strokovni izobrazbi in delovnem stažu

Uredba o določanju in prevedbi pokojnin in invalidnin, ki jo je v četrtek sprejel zvezni svet za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, predstavlja glede na krog oseb, na katere se nanaša, izredno pomemben ukrep socialno gospodarske zaščite v naši državi.

Po tej uredbi se bodo pokojnine delavcev in uslužbencev določale po strokovni izobrazbi in delovnem stažu. Če upoštevamo te pravice, se pokojnina dejansko določa po merilih, ki objektivno izražajo velikost in vrednost dela vsakega posameznika, kar pomeni velikost in vrednost njegovega prispevka skupnosti. Plača, ki je bila v dosežnem sistemu odločilna prva pri določanju višine pokojnine, nima več tega pomena, deluje pa v omejenem obsegu kot popravek navzgor v tistih primerih, ko delavec v določeni dobi zasluži več, oziroma navzdol v primerih, ko njegov zaslužek ne doseže zneska penzijskega razreda, ki bi mu pripa-

dal po strokovni izobrazbi in delovnem stažu.

Uredba določa 20 pokojninskih razredov, ki vsebujejo pokojninske osnove, od katerih se določa ali obračunava »pokojninski znesek«. Najnižja osnova znaša 4700, najvišja pa 20.000 dinarjev. Delavci in uslužbenci se razvrščajo v pokojninske razrede po njihovi strokovni izobrazbi in delovnem stažu.

Kategorije strokovnosti in pokojninski razredi

Za delavce v gospodarstvu, kakor tudi za delavce, ki so zaposleni pri državnih organih in ustanovah, družbenih organizacijah v zadrugah in pri zasebnih delodajalcih so določene 4 kategorije strokovnosti: visokokvalificirani, kvalificirani, polkvalificirani in nekvalificirani delavci. V vsaki kategoriji strokovnosti so določeni 4 pokojninski razredi, v katere se delavci razvrščajo ob upokojitvi, n. pr. za kategorijo strokovnosti kva-

Razvrstitve v pokojninske razrede in določitev pokojnine, ko gre za primere nesreč

Razvrstitve v pokojninske razrede predstavlja pravzaprav najpomembnejše delo pri določanju pokojnin. Če imajo delavci in uslužbenci poln delovni staž, je z razvrstitvijo v pokojninski razred določena hkrati tudi pokojnina, ker je polna pokojnina enaka pokojninski osnovi tistega pokojninskega razreda. Neopopolna pokojnina se bo določila po sistem odstotka pokojninske osnove, ki pripada po izpolnjenem delovnem stažu.

Posebna in nova zaščita je določena v primerih, ko se pokojnina določa zaradi nesreče pri delu, ker se v teh primerih periodično povečuje pokojnina tako, da se vsaki pet let tak zavarovanec razvršča v za en pokojninski razred višje. Tako se dejansko priznava povračilo za tisti zaslužek, ki bi ga približno, računano po splošnih družbenih merilih, dosegel, če bi ga ne zadejala nesreča.

Kategorije strokovnosti za uslužbence v gospodarstvu, zadrugi in za nameščence pri zasebnih delodajalcih

Za uslužbence v gospodarstvu, za uslužbenca zadrug, kakor tudi za nameščence pri zasebnih delodajalcih se prav tako določajo štiri kategorije strokovnosti: z višjo, s srednjo, z nižjo strokovno izobrazbo in pomožni uslužbeni. Vsaka teh kategorij strokovnosti obsega prav tako določeno število pokojninskih razredov. Posebno kategorijo tvorijo voditelji večjih in največjih podjetij (direktorji, glavni inženirji, tehnični direktorji, komercialni direktorji, pomočniki teh, voditelji in šefi velikih oddelkov).

Ko povprečna plača ali plača v zadnjih treh letih pred upokojitvijo znaša za več kakor 20 odstotkov od zneska osnove pokojninskega razreda, v kateremga bi bil delavec ali uslužbenec uvrščen po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, mu pripada neposredno višji pokojninski razred, pa čeprav je ta pokojninski razred vsebovan samo v višji strokovnosti.

Kadar povprečna plača ali plača v zadnjih treh letih pred upokojitvijo znaša za več kakor 20 odstotkov od zneska osnove pokojninskega razreda, v kateremga bi bil delavec ali uslužbenec uvrščen po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, se razvrsti v pokojninski razred, ki je neposredno nižji od povprečja tega zaslužka ali plače, toda niti v tem primeru pokojninski razred ne more biti nižji od najnižjega pokojninskega razreda, določenega za posamezno kategorijo strokovnosti. Tako se izvršijo pravilni poveljstva in omejitve pri razvrstitvi v pokojninske razrede.

Razvrstitve uslužbencev državnih organov in ustanov se bo izvedla po plačnem razredu, v katerem so, glede na to, da dobijo naziv in plačni razred po strokovni izobrazbi in delovnem stažu ter so tako te pravice vsebovane v plačnem razredu.

Uslužbeni družbenih organizacij in zadrughih zvez se raz-

vrščajo v pokojninske razrede, v katere se razvrščajo tudi uslužbeni državnih organov v enako plačo, uslužbeni, zaposleni in zadrugah, in nameščenci zasebnih delodajalcev pa po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, kakor uslužbeni v gospodarstvu.

Uredba upošteva tudi primere, v katerih bi bile pokojnine po tem sistemu glede na kratak delovni staž za sedanje pogoje prenizke. Pa določa zaradi tega zaščitni znesek pokojnine, ki znaša 4500 din za osebne in 3500 din za družinske pokojnine, kar pomeni, da bodo v tistih primerih, kjer bi ugotovljena pokojnina znašala manj kakor ti zneski, izplačila izvršena v višini teh zneskov.

Odpravljene bodo razlike v višini pokojnin za iste kvalifikacije in delovni staž

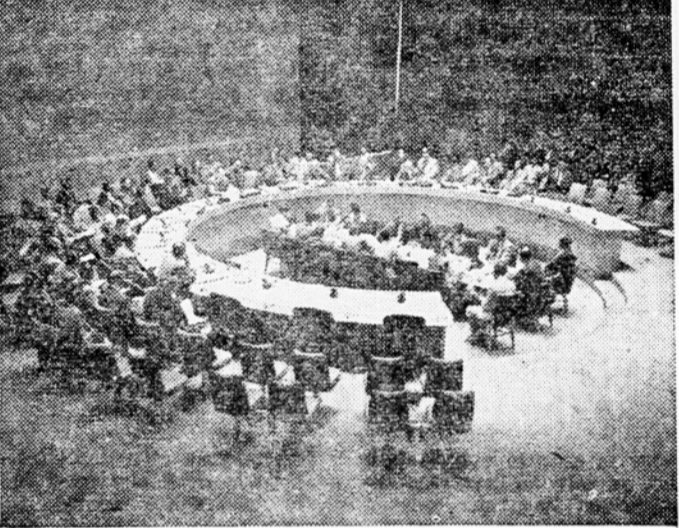
Uredba vsebuje tudi predpise o prevedbi sedanjih pokojnin na nove. Novi pokojninski sistem omogoča to prevedbo tako, da se bodo dosedajni upokojenci razvrstili v iste pokojninske razrede, v katere se bodo razvrstili delavci in uslužbeni pri bodočih upokojitvah. Ker se njihova razvrstitve v pok. razreda ali prevedba opravi na temelju kvalif. in delovnega staža, se dejansko doseže njihovo medsebojno izenačenje, kakor tudi izenačenje z delavci in uslužbeni, ki bodo upokojeni po novem plačnem sistemu po 1. aprilu leta 1952. Neopravičljive razlike v višini pokojnin, ki sedaj pogosto obstajajo med uveljavljenimi istih kvalifikacij in istega delovnega staža, bodo tako odpravljene.

Delavci, ki so bili upokojeni po dosedanjih predpisih, bodo prevedeni v pokojninske razrede po kvalifikaciji in delovnem stažu, toda po istih merilih, po katerih bodo ob upokojitvi razvrščeni delavci, ki so sedaj še zaposleni v proizvodnji.

Kako bodo prevedeni na nove pokojnine uslužbeni

Uslužbeni, ki jim je pokojnina določena po prej veljavnem zakonu o ugotovitvi pravice do pokojnine, bodo prevedeni v nove pokojninske razrede po pokojninski osnovi, na podlagi katere jim je bila po omejenem zakonu določena pokojnina. Ker so bile te osnove določene po uslužbenih skupinah, ki so jih bili uslužbeni dobivali po strokovni izobrazbi in času službe (delovnem stažu), so to dejansko prvine, ki se upoštevajo pri določanju pokojnine (strokovna izobrazba in delovni staž) izražene v teh pokojninskih osnovah. Uslužbeni, ki so bili upokojeni po prevedbi na plačo po plačnem sistemu iz leta 1947, bodo prav tako prevedeni kakor uslužbeni omenjene skupine razvrščeni bodo v nove pokojninske razrede po uslužbenih skupinah, ki so jih imeli do 1. oktobra 1947. S tem se uslužbenec omogoča, da se po lastni zahtevi razvrstijo v nove pokojninske razrede po plačnem razredu, v kateremga bi bili uvrščeni, če bi bili po nazivu, ki so ga imeli ob upokojitvi, prevedeni na nazive in plače po novem sistemu od 1. aprila 1952.

Pomembno je poudariti dejstvo, da odločajo o doseženi pravici do pokojnine okrajni ali mestni zavodi za socialno zavarovanje. Tako bodo delovni ljudje pravico do pokojnine uveljavili v kraju, kjer živijo, njihovo pravico pa bodo ocenjevali izvršilni odbori zavodov kot neposredni zastopniki zavarovancev. Tako se varuje nujna družbena kontrola nad trošenjem sredstev socialnega zavarovanja, ki so jih doslej prav zaradi pomanjkanja take kontrole pogosto izkoriščali posamezniki, ki nanje niso bili upravičeni.

Pogled na dvorano, kjer zaseda Varnostni svet OZN

seja Varnostnega sveta, prihodnja pa bo v torek popoldne.

Perzijska delegacija v OZN je obvestila druge delegacije članice OZN, da Perzija neče zamenjati Turčije v Varnostnem svetu, ko bo 31. decembra t. l. potekel njen mandat v svetlu.

Po včerajšnji seji Varnostnega sveta je večina delegatov izrazila mnenje, da Malikov veto na ameriški predlog o sestavi anketne komisije Mednarodnega Rdečega križa ni v prid sovjetskemu stališču. Po

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki oboja izmišljanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi anketne komisije. V ameriški resoluciji obojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo že spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

Ratifikacija sporazuma o jugoslovanski odškodnini za francosko premoženje

Pariz, 4. jul. (Tanjug) Francoska narodna skupščina je sredi sprejela zakon, ki pooblašča predsednika republike za ratifikacijo jugoslovansko-francoskega sporazuma o plačilu odškodnine za francosko premoženje, ki je bilo nacionalizirano v Jugoslaviji. Proti predlogu zakona so glasovali samo člani parlamentarne skupine KP Francije.

usmerjeni v to, da prepričajo avtorja, da pretežno ne gre za osebne razloge posameznih dogodkov, ampak za njihove družbene, politične vzroke. Rekel bi, da je šlo potemtakem pri teh razgovorih manj za razgovor avtor samo takole: »Pogledal je (namreč maršal Tito, op. L. M.) na kup papirjev pred menoj, in vsakem je bilo po eno dejstvo ali domneva o njem: domneva, ki sem jo pobral v Kurnovcu, Podsedri in drugod. »Mogoče ni nič od tega, kar imate tu, neresničnega. Vendar bi rekel, da je resnica nekaj drugega« (The Eagle and the Roots, str. 289).

Bralec »Ljubljanskega dnevnika« tudi ni mogel opaziti značilnosti skoraj vseh razgovorov Louisa Adamiča z maršalom Titom, Edvardom Kardeljem in drugimi državnicami in partiskimi predstavnicami. Če bi skušal razgovor razumeti po sami knjigi, bi dejal, da si je iz kopice svojih zapiskov sestavil Louis Adamič življenjepis maršala Tita in da je hotel posamezne podatke preveriti v razgovorih z vodilnimi funkcionarji. Zbrani podatki naj bi služili za to, da bi našel osebne vzroke za življenjsko pot maršala Tita. Odgovori maršala in njegovih sodelavcev pa so bili

je namenjena. Toda, ali velja isto za nas, ki smo priča življenja in dela maršala Tita? Avtor je zbral podatke od vseh mogočih ljudi z najrazličnejšimi navadami in pogledi. Vsem je dal enako pomembnost. Razumljivo torej, da priobčeni odkolki tudi zaradi delovnega načina avtorja ne morejo dati prave in enotne slike. Vtisi in dejstva imajo v delu isto vrednost, tipljena malomeščanska gledanja isto ceno, kot ocene prizadetih javnih delavcev. Neenotnost, ki izvira iz tega, pa je delu v kvar, kar bo naš človek občutil bolj kot inozemski bralec. »Nova dejstva«, ki naj jih je odkril Louis Adamič in na katerih je poudarek članka v »Ljubljanskem dnevniku«, zato nimajo dovoljne verodostojnosti in ne polne cene.

Mislim, da te pripombe ne morejo zanikati progresivnosti Adamičeve knjige. Pisana pa je izrazito samo za njegovo ameriško domovino in zato pri nas prvi odkolki iz nje niso vzbudili globlje navdušenja, temveč le poglobili hvaležnost avtorju, ki je z ljubeznijo spremljal našo revolucionarno pot in jo hotel približati ljudem svoje dežele.

Lev Modig

Vatikan poje slavospeve fašizmu

To, da Vatikan med vojno ni imel niti besede graje in protesta za divjanje fašističnih tolpa po okupiranih deželah, je splošno znana stvar. Spominimo se le lepih in jezuitsko zavutih besed o kulturnem poslanstvu italijanske vojske »prežete z duhom človečanstva in krščanske kulture«, priključimo si v spomin svečane audience, na katerih je poglavar vesoljne katoliške cerkve očetovsko blagoslavljal črne hordě, ki so odhajale na Balkan in v druge zasedene dežele morit in požigat. Očetovskega blagoslova ni odrekal niti ustaškim klavcem, ki jih je pripeljal v Rim zglaslani Dido Kvaternik, da bi po prejetem blagoslovu in očetovskem nagovoru še z večjo vneto vršili »visoko poslanstvo« borcev za katoliško cerkev na Hrvaškem.

Toda to je stvar preteklosti, bo kdo dejal, in od takrat se je marsikaj spremenilo. Toda bridko bi se uštel, kdor bi tako računl. Ne bomo govorili o podpori, ki jo daje Vatikan irendistični gonji proti Jugoslaviji. O tem je bilo že dosti govora! Zanimivo pa bi bilo pogledati, kako si Vatikan prizadeva rehabilitirati čast italijanske fašistične vojske in opravičiti razbojništvo Mussolinijeve Italije z abstraktnimi frazami o visoki moralni vrednosti italijanske vojske, o brezprimerni pripravljenosti za največje žrtve in podobno.

Lani je izšla v Rimu knjiga »Otto giorni dal mio Diario di guerra« (8 dni iz mojega vojnega dnevnika), ki jo je napisal Salvatore Marzo. Knjiga opisuje »junaštvo« italijanskih čet na grško-albanski fronti (tri tedne po Mussolinijevem razbojniškem napadu na Grčijo so vrgli Grki Italijane skoraj v morje). Glasilo jezuitskega reda »La civiltà cattolica« je 17. maja letos izredno ugodno ocenilo to delo. Takole piše: »Avtor je v preprostem vojaškem dnevniku opisal različne faze obrambe prelaza Qifaristhes na grško-albanski fronti, kjer je oddelek pod poveljstvom nekega podporočnika iz Napolija dal dokaz »velikega in neobičajnega junaštva«. Kot prostovoljec na fronti je 8 dni branil zaupane mu položaje, dokler ni padel pod sovražnim ognjem in tako zapečatil svoje mlado življenje, posvečeno izključno izvrševanju dolžnosti kristjana in državljana. Družina, domovina in bog so bili njegovi ideali. Se pozni rodovi se ga bodo spominjali kot junaka Qifaristhesa.«

Komentar o recenziji tega slavospeva italijanskemu razbojništvu v Grčiji je odveč. Vatikan poveljuje oddelek prostovoljcev, ki je padel na razbojniškem pohodu pri izvrševanju »krščanske in državljanske dolžnosti«, nima pa niti besedice sočutja za sto tisoče Grkov, ki jih je italijanska okupacija obsodila na umiranje od lakote, kot je že leta 1942 izjavil kardinal Tisserant ustaškemu poslaniku v Rimu. Toda ne samo to! Mar ni ugotovitev, da se bodo junakaškega Napolitana »se pozni rodovi spominjali kot junaka, decentna, a vendar močna vzpodbuda k podobnim dejanjem?«

Tudi o italijanskem ekspedicijskem zboru v Rusiji imajo cerkveni dostojanstveniki najboljše mnenje. V založbi »Grafica Nazionale Editrice 1951 — Roma« je v priredbi Alda Valori izšla knjiga »La campagna in Russia« (ruska kampanja), ki poveljuje vrlinam italijanskih vojakov v Rusiji. »La civiltà cattolica« od aprila 1952 je pozdravila knjigo kot nov doprinos k zgodovini slavne preteklosti Italije

in piše dobesedno: »Ena stvar je za sedaj gotova: neuspeh ekspedicije ni bil odvisen od zadržanja italijanskega vojske, temveč od splošnega položaja na ruski fronti, za katero je Italija ne nosi nobene odgovornosti.« Sancta simplicitas! Govoriti o junaštvu in slavi ekspedicijskega zbora, ki se je zdecimiran in demoraliziran vrnil nazaj, bi bilo preveč groteskno. Kaj pa je laze kot zvaliti kdivdo za strašno katastrofo 300.000 Italijanov, ki jih je sv. oče blagoslovil, Duce pa poslal, da na Doncu utrldijo načela katolicizma, na svoje tevtonske zavznike. Toda tudi v tem primeru se jezuitsko glasilo omejuje na ugotovitev, da za doneski poraz niso odgovorni Italijani, niti z besedico pa ne obojja tistih, ki so poslali 300 tisoč italijanskih sinov zaradi svoje megalomanije v smrt na ruske stepe.

»Decima MAS« (najprej oddelek lahkih torpednih čolnov, v italijanski »republikanski« vojski pa pehotne enote) je kaj dobro poznana našim primorskim partizanom, saj imajo pripadniki te teroristične družine na vesti številne vasi, od katerih so ostala samo pogorišča. Princ Valerio Borghese, poveljnik teh enot in sedanjí voditelj neofašističnega gibanja »Movimento sociale italiano«, je napisal knjigo, ki nosi naslov »Decima flottiglia MAS«, izdala pa jo je založba Garzanti, Milano. Ni treba posebej poudarjati, saj že ime avtorja dovolj zgovorno priča, da je knjiga slavospev »hrabrim« podvigom razvpite vojaške bande, ki se je posebno v Mussolinijevi republiki odlikovala po svoji okrutnosti do neoboroženih nasprotnikov. Toda tudi o tem delu govori »La civiltà cattolica« samo v superlativih: »Avtor ne govori samo o vojaških vrlinah, temveč o človeškem pogumu v najvišjem pomenu te besede, torej o pogumu duha.« Tako je zapisal recenzor te knjige v jezuitskem glasilu 6. oktobra 1951.

Med tem ko se Vatikan besno zaganja v Jugoslavijo in preko svojih eksponentov Vovkove vrste poziva vernike na »brambo verske svobode«, pa se očividno sramuje tudi z najblajšo besedo obsoditi »ljudi božje previdnosti«, ki so privedli Italijo do katastrofe. Nasprotno, v zvezde dvigajo fašistične razbojnice, ki so z njegovim blagoslovom vzbujali strah in trepet povsod, kamor je stopila njihova noga.

Pomudimo se še trenutek pri »verski svobodi«, ki je tako priljubljen tema vatikanske politike, posebno, kadar gre za uveljavljanje papeških teženj, ki nimajo ničesar skupnega z »nebeskim kraljestvom«. Naša domovina je že sedmo leto predmet besnih napadov in klevet, stokrat prekleta kot dežela, v kateri vise »mučniške aureole« dobesedno z vsakega drevesa. Toda vsak objektivni opazovalec, tudi tisti, ki ni naklonjen naši socialistični ureditvi, mora priznati, da v Jugoslaviji ni bil še nihče preganjan zaradi svojega verskega prepričanja. Naša ustava jamči vsem mogočim veroizpovedim popolnoma svobodno izvrševanje verskih obredov in to je verska svoboda v pravem smislu besede. Morda je tudi to, kar v peti vatikanski pogodbi-kriv? Drugače si ne moremo razlagati »očetovske ljubezni«, ki jo sv. oče goji do Spanije, kjer si falangistični emblem

Številni obiski tujih turistov na Jadranu

Na Jadranu se nahaja preko 1000 turcev. Pričakovati je, da bo v avgustu obiskalo Jadran najmanj šest tisoč turcev, največ Nemcev in Avstrijcev.

in kardinalski klobuk složno delita oblast. Ta dežela ima poleg »dobre« lastnosti, da je fašistična, še to prednost, da njena ustava jamči »popolno versko svobodo«, v vatikanskem smislu seveda. Šesti člen španske ustave namreč nedvoumno določa, da razen rimskokatoliških, niso dovoljeni nobeni drugi verski obredi...

Stališče Vatikana je torej kaj preprosta in razumljiva stvar. Nevarno bi bilo obsoditi današnjo, ki se razlikuje od prve le po obleki, cilji in nameni pa so ostali isti. Zato je treba gojiti spomin na »tradicije« slave preteklosti, ki naj bodo kazipoti novim rodovom. Verska svoboda in strpnost pa je za Vatikan potrebno zlo, s katerim se sprizajni, kadar je v nemoči, sicer pa ga proskribira in postavlja srednjeveški katoliški fanatizem za vzgled vsem »poštenim« katolicanom. Vatikan je bil, je in ostane zvest stoletnim načelom, ki črpajo svoje sile v ideji svetovnega gospodstva Katoliške cerkve in imperija Večnega mesta.

Saša Vrhovec

Prihodnja seja Varnostnega sveta bo v torek

Sovjetski delegat je izrekel še svoj petdeseti veto

New York, 4. julija (UP). Sovjetski delegat v Varnostnem svetu Malik je stavil na večerajšnji seja veto k ameriškemu predlogu, naj bi Mednarodni Rdeči križ izvedel anketo sprčo severnokorejskih in kitajskih očitkov, da vodi Združeno poveljstvo na Koreji bakteriološko vojno. To je že petdeseti veto delegata ZSSR na sejah Varnostnega sveta. Delegat Ernest Gross je neposredno po glasovanju zahteval, naj Združeni narodi zavrnejo te očitke kot »neutemeljene in lažne«. Drugi člani Varnostnega sveta so glasovali za ameriški predlog resolucije.

Britanski delegat Gladwin Jebb je pred glasovanjem o ameriški resoluciji pozval Malika, naj se vzdrži glasovanja in naj ne uporabi veta, saj nastaja s tem po njegovem mnenju »resen položaj«. Malik pa je navzlic temu stavil veto, četudi je v začetku tega tedna izjavil, da se ne bo udeležil razprave o tem vprašanju. Kot razlog za svoj veto je Malik omenil odločitev sveta, da ne bodo Severne Koreje in Kitajske poklicali na to razpravo.

Sovjetski delegat Malik je potem skušal doseči, da bi sprejeli njegov predlog za splošen sprejem 14 držav v članstvo OZN, zaradi česar so začeli razpravljati o postopku. S tem je bila zaključena večerajšnja

Pogled v dvorano, kjer zaseda Varnostni svet OZN

seja Varnostnega sveta, prihodnja bo v torek popoldne.

Perzijska delegacija v OZN je obvestila druge delegacije članice OZN, da Perzijska noče zamenjati Turčije v Varnostnem svetu, ko bo 31. decembra t. l. potekel njen mandat v svetu.

Po večerajšnji seja Varnostnega sveta je večina delegatov izrazila mnenje, da Malikov veto na ameriški predlog o sestavi ankete komisije Mednarodnega Rdečega križa ni v prid sovjetskemu stališču. Po

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

izjavi opazovalcev Malikovo odklanjanje, da bi obtožbe o bakteriološki vojni preiskala nepristranska anketa, samo na sebi zmanjšuje njihovo vrednost. Na drugi strani pa mnogi člani Varnostnega sveta dvomijo, da bo ameriški predlog resolucije, ki obsoja izmislijanje in širjenje podobnih obtožb, dobil toliko glasov, kolikor jih je dobil predlog o ustanovitvi ankete komisije. V ameriški resoluciji obsojajo namreč Kitajce in Severne Korejce, nekateri člani Varnostnega sveta pa, čeprav niso prepričani, da bi bilo koristno, če se pokličejo kitajski in severnokorejski zastopniki, vendarle mislijo, da jih ni mogoče obsoditi, ne da bi jih prej zaslišali. Na vsak način bo imela ameriška resolucija, ne glede na to, če bo sprejeta ali ne, samo moralno vrednost, ker se bo Sovjetska zveza gotovo še spet poslužila veta, kadar bodo glasovali o tem predlogu.

Zakonodajni svet je sprejel novo uredbo o določanju pokojnin in invalidnin

Pokojnine in invalidnine se bodo določale po strokovni izobrazbi in delovnem stažu

Uredba o določanju in prevedbi pokojnin in invalidnin, ki jo je v četrtek sprejel zvezni svet za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, predstavlja glede na krog oseb, na katere se nanaša, izredno pomemben ukrep socialno gospodarske zaščite v naši državi.

Po tej uredbi se bodo pokojnine delavcev in uslužbencev določale po strokovni izobrazbi in delovnem stažu. Če upoštevamo te prvine, se pokojnina dejansko določa po merilih, ki objektivno izražajo velikost in vrednost dela vsakega posameznika, kar pomeni velikost in vrednost njegovega prispevka skupnosti. Plača, ki je bila v dosedanjem sistemu odločilna pri določanju višine pokojnine, nima več tega pomena, deluje pa v omejenem obsegu kot popravek navzgor v tistih primerih, ko delavec v določeni dobi zasluži več, oziroma navzdol v primerih, ko njegov zaslužek ne doseže zneska penzijskega razreda, ki bi mu pripa-

dal po strokovni izobrazbi in delovnem stažu. Uredba določa 20 pokojninskih razredov, ki vsebujejo pokojninske osnove, od katerih se določa ali obračunava pokojninski znesek. Najnižja osnova znaša 4700, najvišja pa 20.000 dinarjev. Delavci in uslužbenci se razvrščajo v pokojninske razrede po njihovi strokovni izobrazbi in delovnem stažu.

Kategorije strokovnosti in pokojninski razredi
Za delavce v gospodarstvu, kakor tudi za delavce, ki so zaposleni pri državnih organih in ustanovah, družbenih organizacijah in zadrugah in pri zasebnih delodajalcih so določene 4 kategorije strokovnosti: visokokvalificirani, kvalificirani, polkvalificirani in nekvalificirani delavci. V vsaki kategoriji strokovnosti so določeni 4 pokojninski razredi, v katere se delavci razvrščajo ob upokojitvi, n. pr. za kategorijo strokovnosti kva-

lificiranih delavcev so določeni pokojni razredi od XIV.—XI. in to za delavce do 10 let delovnega staža — XIV. pokojninski razred s pokojninsko osnovo 6800 din, za delavce z 10 do 20 let staža — XIII. pokojninski razred s pokojninsko osnovo 7300 din, za delavce od 20—30 let delovnega staža — XII. pokojninski razred s pokojninsko osnovo 8000 din in za delavce s 30 in več leti delovnega staža — XI. pokojninski razred s pokojninsko osnovo 8800 din. Pokojninski razred je torej toliko višji, kolikor daljši je delovni staž zavarovanca.

Razvrstitev v pokojninske razrede in določitev pokojnine, ko gre za primere nesreč
Razvrstitev v pokojninske razrede predstavlja pravzaprav najpomembnejše delo pri določanju pokojnin. Če imajo delavci in uslužbenci poln delovni staž, je z razvrstitvijo v pokojninski razred določena hkrati tudi pokojnina, ker je polna pokojnina enaka pokojninski osnovi tistega pokojninskega razreda. Nepopolna pokojnina se bo določila po tistem odstotku pokojninske osnove, ki pripada po izpolnjenem delovnem stažu.

Posebna in nova zaščita je določena v primerih, ko se pokojnina določa zaradi nesreče pri delu, ker se v teh primerih periodično povečuje pokojnina tako, da se vsakih pet let tak zavarovanec razvršča v za en pokojninski razred višje. Tako se dejansko priznava povračilo za tisti zaslužek, ki bi ga približno, računano po splošnih družbenih merilih dosegel, če bi ga ne zadela nesreča.

Kategorije strokovnosti za uslužbence v gospodarstvu, zadrugi in za nameščence pri zasebnih delodajalcih
Za uslužbence v gospodarstvu, za uslužbence zadrug, kakor tudi za nameščence pri zasebnih delodajalcih se prav tako določajo štiri kategorije strokovnosti: z visjo, s srednjo, z nižjo strokovno izobrazbo in pomožni uslužbenci. Vsaka teh kategorij strokovnosti obsega prav tako določeno število pokojninskih razredov. Posebno kategorijo tvorijo voditelji večjih in največjih podjetij (direktorji, glavni inženirji, tehnični direktorji, komercialni direktorji, pomožniki teh, voditelji in šefi velikih oddelkov).

Ko povprečna plača ali plača v zadnjih treh letih pred upokojitvijo znaša za več kakor 20 odstotkov od zneska osnove pokojninskega razreda, v katerega bi bil delavec ali uslužbenec uvrščen po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, mu pripada neposredno višji pokojninski razred, pa čeprav je ta pokojninski razred vsebovan samo v višji strokovnosti.

Kadar povprečna plača ali plača v zadnjih treh letih ne doseže zneska pokojninskega razreda, v katerem bi bil delavec ali uslužbenec razvrščen po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, se razvrsti v pokojninski razred, ki je neposredno nižji od povprečja tega zaslužka ali plače toda niti v tem primeru pokojninski razred ne more biti nižji od najnižjega pokojninskega razreda, določenega za posamezno kategorijo strokovnosti. Tako se izvršijo pravilni poravniki in omejitve pri razvrstitvi v pokojninske razrede.

Razvrstitev uslužbencev državnih organov in ustanov se bo izvedla po plačnem razredu, v katerem so, glede na to, da dobio naziv in plačni razred, po strokovni izobrazbi in delovnem stažu ter so tako te prvine že vsebovane v plačnem razredu. Uslužbenci družbenih organizacij in zadrugnih zvez se raz-

vrščajo v pokojninske razrede, v katere se razvrščajo tudi uslužbenci državnih organov z enako plačo, uslužbenci, zaposleni v zadrugah, in nameščenci zasebnih delodajalcev pa po strokovni izobrazbi in delovnem stažu, kakor uslužbenci v gospodarstvu.

Uredba upošteva tudi primere, v katerih bi bile pokojnine po tem sistemu glede na kratek delovni staž za sedanje pogoje pre nizke. Pa določa zaradi tega zaščitni znesek pokojnine, ki znaša 4500 din za osebnine in 3500 din za družinske pokojnine, kar pomeni, da bodo v tistih primerih, kjer bi ugotovljena pokojnina znašala manj kakor ti zneski, izplačila izvršena v višini teh zneskov.

Odpravljene bodo različne višine pokojnin za iste kvalifikacije in delovni staž
Uredba vsebuje tudi predpise o prevedbi sedanjih pokojnin na nove. Novi pokojninski sistem omogoča to prevedbo tako, da se bodo dosedajni upokojenci razvrstili v iste pokojninske razrede, v katere se bodo razvrstili delavci

Gostinci so za ločene zbornice

Včeraj je bila pri Svetu vladne LRS za blagovni promet prva seja iniciativnega odbora za ustanovitev republiške gostinske zbornice. Seji je prisostvovalo med drugim 17 najboljših gostinskih strokovnjakov iz vse Slovenije. Z ustanovitvijo republiške gostinske zbornice se ukinja uprava za turizem in gostinstvo, dosedanjí oblastveni organ, njene posle pa prevzema bodoča zbornica kot družbena organizacija, ki jo bodo vodili neposredno proizvajalci sami. Velika večina prisotnih se je zavzemala za samostojno republiško gostinsko zbornico, kakor tudi za ločene okrajne in mestne gostinske zbornice, le zastopniki nekaterih manjših okrajev so bili mnenja, da bi zanje bilo boljše, če bi se ustanovile skupne trgovske in gostinske zbornice. Razprava je odkrila, da take skupne zbornice žele predvsem trgovska podjetja, za katera bi bilo lažje, če bi se naslonila na že ustaljeni aparat gostinskih združenj, ki ima za seboj tudi precej izkušenj. Navzoči zastopniki so si bili edini v tem, da se ustanovi samostojna republiška gostinska zbornica, v okrajih in mestih pa naj se prepusti iniciativa o odločanju, ali naj bo zbornica ločena ali skupna, gostinskim in trgovskim podjetjem samim. V tem smislu bodo tudi izdana navodila vsem okrajnim in mestnim ljudskim odborom. Tudi gostinskim podjetjem je dovoljeno, da se včlanijo neposredno v republiško zbornico mimo svojih okrajnih zbornic. Gotovo pa gostinska podjetja, ki so v svojem poslovanju navezana izključno le na svoj najbližji kraj, ne bodo imela interesa včlanjevati se neposredno v republiško zbornico, posebno še zato ne, ker bi bil njihov prispevek v takem primeru večji kakor za okrajno ali mestno zbornico. Za republiško zbornico je določen aparat 15 uslužbenecov, ki bodo delali pri organizaciji in pospeševanju gostinstva, v pravnem referatu, pri finančni inštrukciji, na področju šolstva in propagande. Predvideni proračun republiške gostinske zbornice za leto 1952 znaša 5 milijonov dinarjev. Gostinska podjetja bodo morala v ta namen prispevati 1% od svojega letnega bruto-prometa, kar zanje ne bo posebno breme. Odbor je izvolil tudi svojega predsednika in tajnika, ki bosta vodila vsa pripravljajna dela do ustanovitve skupščine, ki bo nekako septembra. Pred tem pa se morajo izvršiti še ustanovne skup-

ščne okrajnih in mestnih zbornic, kajti tudi pri okrajih in mestih že delajo iniciativni odbori za ustanovitev zbornic.

Priprave za ustanovitev trgovinskih zbornic

Naša gospodarska podjetja so z velikim razumevanjem sprejela pobudo za ustanovitev trgovinskih zbornic ter s tem dokazala, da se poploma zavajajo pomembnosti in važnosti, ki ju bodo imele te samoupravne organizacije v našem gospodarskem življenju. Po okrajih so se že začeli pripravljati za sklicanje ustanovnih skupščin. Skoroj v vseh okrajih so postavljene iniciativni odbori, ki bodo morali rešiti nekatera predhodna vprašanja, kakor n. pr. vprašanje skupnih trgovinsko-gostin-

skih ali ločenih zbornic itd. ter nato sklicati ustanovne skupščine.

Tudi iniciativni odbor za ustanovitev republiške trgovinske zbornice je živo začel z delom. Na svoji prvi seji, v sredo 2. t. m., se je konstituiral in izbral tov. Staneta Cundra za predsednika in tov. Zvoneta Teržana za sekretarja. Na tej seji so bili sprejeti važni sklepi, ki gredo za tem, da ta odbor pomaga po potrebi okrajnim iniciativnim odborom pri njihovem delu, na drugi strani pa pripravi vse potrebno za sklicanje ustanovne skupščine republiške trgovinske zbornice. Sklenjeno je bilo tudi, naj okrajni odbori sproti obveščajo republiški odbor o stanju priprav, pa tudi o problemih, ki se pojavljajo na terenu. To je važno ne samo zato, da re-

publiki odbor dobro pozna vsa konkretna stanja, marveč tudi zato, da lahko postrže za informacijami drugih okrajnih odborom, jih obvesti o tem, kako so rešili posamezna vprašanja drugod, in tako pomaga pri reševanju aktualnih vprašanj.

Republiki iniciativni odbor je sklenil, povabiti gospodarska podjetja, ki se nameravajo neposredno včlaniti v republiški trgovinski zbornici, naj mu svojo namero sporoče, da bo mogoče upoštevati pri sestavi statuta, predračuna itd.

Ce bodo še ostali okrajni odbori, ki doslej še niso začeli z intenzivnim delom, izvršili svojo dolžnost, lahko pričakujemo, da bodo v nekaj tednih zaživele okrajne zbornice, nato pa tudi republiška trgovinska zbornica.

Na Primorskem in v delu okraja Ljubljana-okolica bodo v nedeljo velike vaje protiletalske zaščite

Organizacije protiletalske zaščite in gasilstva bodo v nedeljo 5. in 6. julija preizkušala svojo pripravljenost v naslednjih krajih: Postojna, Ilirska Bistrica, Knežak, Sežana, Vipava, Ajdovščina, Crni vrh, Solkan, Idrija, Podgrad, Tomaj, Kozina, Komen, Vrhnika, Logatec itd. Poleg krajevnih vodstev protiletalske zaščite bodo prvič operativno sodelovala tudi okrajna

vodstva protiletalske zaščite okrajev Postojne, Ljubljana-okolice, Sežane, Tolmina in Gorice. Spročila o kretanju »svoraznih letak« bo oddajal radioodajnik v Ajdovščini. V vseh navedenih mestih in krajih bodo stabi PLZ sprejemali ta sporočila in odražali objavo znaka »alarm«, nakar se bo prebivalstvo ravnilo po navodilih, ki veljajo za čas med alarmom. Enote protiletalske zaščite in gasilstva bodo odhajale v akcije po nalogu svojih stabov. Za razliko od prejšnje bo niti komandni kader enot

vedel za mesta, kjer bodo imitirane posledice letalskega napada. S tem načinom gre naša protiletalska zaščita korak naprej, kajti le na takšnih vajah se lahko preizkusi iznajdljivost in hitrost prihoda na kraj nesreče, ne da bi prej vedeli za kraj in značaj pokosbe. Poleg stabov in enot bodo sodelovala tudi industrijska podjetja, železnice in poštne ustanove na tem področju. Samo članov enot PLZ in gasilstva bo v raznih akcijah protiletalske zaščite sodelovalo blizu 4000 oseb. V. M.

Prvi nastop žena-gasilik v Škofji Loki

Gasilska organizacija je v predvečer 4. julija imela svoj prvi nastop v Škofji Loki. Vsi člani so se vrnili iz letnega tabora v Škofjo Loko, kjer so opravili vse potrebne pripravljajne delo. Nastop je bil priložnost za izkazanje sposobnosti članov, ki so se v času tabora izkazali z velikimi uspehi. Vse članice so se izkazale z velikimi uspehi pri gasilskih delih, ki so jih opravile z velikimi uspehi. Nastop je bil priložnost za izkazanje sposobnosti članov, ki so se v času tabora izkazali z velikimi uspehi. Vse članice so se izkazale z velikimi uspehi pri gasilskih delih, ki so jih opravile z velikimi uspehi.

Prometni znaki in še kaj

Večji del naših glavnih prometnih žil, na katerih se odvija vedno močnejši osebni in tovorni promet z otmornimi vozili, je dobi v teku zadnjih mesecov v veliki meri ostal neprometen. Ni treba posebej poudarjati, da je bilo nujno potrebno z ozirom na tujski promet. Pa tudi domačim avtomobilistom so ti znaki v veliko olajšanje in nedvomno prispevajo k varnosti prometa.

Razstava učencev v gospodarstvu oblačilne stroke v Vipavi

V prostorih krajevnega podjetja »Tekstil« v Vipavi so učenci v gospodarstvu oblačilne stroke iz Vrhopolja priredili razstavo krojaških in šiviljskih izdelkov ter vzemov, ki si jo je ogledalo večje število ljudi. Vsi so se pohvalno izražali o okusno ukrojenih oblekah in perilu. Ob tej priložnosti so predložili v kulturni dvorani predstavo z dobro nastudiranimi komedijama »Dojenček« in »Eno uro doktor«.

Putnikov nagradni natečaj

V letošnjem letu je turistično podjetje Slovenije »PUTNIK« v Ljubljani znatno razširilo delovanje. Danes prodaja vse vrste vozovnic v železnici, morskem in letalskem prometu. Prireja skupinske potovanja, vrši posredovanje pri nabavi potožnih listov in viz za potovanje v vse države, izdaja hotelske napotnice za vse hotele v Jugoslaviji, daje brezplačne informacije o vseh zadevah, ki zadevajo potnike in turiste na potovanju. Vendar je še navzlic temu mnogo potnikov, ki težave na potovanjih ne znajo pravilno odpraviti. Zato se je turistično podjetje Slovenije »PUTNIK« odločilo, da priredi v času od 10. julija do 31. avgusta nagradni natečaj. Nadgradnega natečaja se lahko udeležijo vsi potniki, ki v času potovanja služijo »PUTNIKOVIM« uslugam. Pri blažajni bo prejela nagradni kupon, s katerim bo v primeru izžebanja lahko dvignil dobitke. Izbirne nagrade so namenjene srečnejšem: Prva nagrada je štirinajst-dnevno bivanje v hotelu kat. B v Portorožu ali dvoje bivanj v

Berite

ponedeljsko izdajo »Slovenskega poročevalca« Mesecna naročnina din 20,-

Dnevnave vesti

KOLEBAR Sobota, 5. julija: Ciril in Metod, Bogomila. Nedelja, 6. julija: Dušica, Bogo, Domogoj. Drugi srečni dobitnik na razstavi »Les« Ljubljana. Včeraj je bila izžrebana števil. 11955. Kauč je zadel Jurij Trček, študent, Svetosavska c. 24. Zahvala. Za ševljine pozdrave, ki sem jih prejel ob 60-letnici svojega rojstva, se vsem prijateljem, znancem in ustanovam najtopleje zahvaljujem. Juš Kozak, Ljubljana, 4. julija 1952. Dne 5. julija bo ob 12. uri na področju mesta Ljubljana preizkušni javni siren. Opozorjamo industrijo, da istočasno preizkusi svoje alarmne naprave. Dan bo enominutni znak zvoka siren v enotnem tonu. — Mestni odbor PLZ. Čevlji zastoj Splošni pedagoški tečaj v Ljubljani za učitelje, predmetne učitelje in profesorje prične 7. julija ob 8 zjutraj na I. gimnaziji. Prvo predavanje bo imel minister tov. France Kimovec-Ziga. 4234-n. Posedite vrtno zabavo KUD »Simfonisti« v nedeljo popoldne, Dolenjska cesta, — Dom OF, Koper, sko vino, bife, 4220-n. Gosnisko podjetje Majolka vabi na otvoritev nove preurejene gostilne pri St. Janezu v Dravljah, ki bo v nedeljo, 6. julija ob 16 dalje, Program — ples 4219-n.

Turistična sezona v Bocu in na Tolminskem

V priključeno letovišče gornje soške doline Bovec dnevno prihajajo novi izletniki, ki pričuvljajo svoj prvi odmor pod vrhovi gostinskih velikanov Rombona, Svinjaka, Mangarta, Razorja, ob prijetnem šumenju bistre Soče in enakovremno padanju veličastnega slapu Plužne.

V Bocu so pripravljene za sprejem gostov hotela »Mangart«, »Golobar«, »Soča«, »Kanina« in »Planika«. Izletniki, ki se vračajo iz Boveca, zelo pohvalno izdajo in kvaliteto hrano. Od 1. julija dalje pa igra v Bocu za goste tudi plesni orkester iz Ljubljane, ki so ga gostje pretreli leta poprejšnjega. Novo zgrajena restavracija pri hotelu »Golobar«, kjer se gostje lahko tudi zavrtijo, je pomembna pridobitev za popularizacijo Boveca, kot turističnega središča gornje soške doline. M. C.

Slovenski rojaki iz Amerike bodo obiskali Maribor in Dolenjsko

Po uspešnih potovanjih slovenskih rojakov iz Amerike, ki jih je pripravilo turistično podjetje Slovenije »PUTNIK« meseca junija, bo 9. julija odšla na potovanja druga skupina, ki bo obiskala Celje, Maribor, Ptuj, Roz. Slano, Zagreb, Smarješke Toplice in Šmarje pri Ljubljani. Slovenski rojaki iz Amerike si bodo med drugim ogledali otroške jaski v Mariboru, Koroško in avtomobilov v Mariboru in hidrocentralo Mariborski otok, nadalje Tovarno aluminija in glinice v Strnišču pri Ptuj, ter mestni muzej v Ptuj. Po krajšem bivanju v Mariboru se bodo rojaki odpravili na potovanja za obiskal rojstni kraj tov. Tita Kumrovec in Zagreb, kjer si bo-

Dnevnave vesti

KOROŠKA BELA: angleški film: »Blanche Fury«. KAMNIK: italijanski film: »Greenki riži«. RADIO SPORED ZA SOBOTO Poročila ob 5.15, 6.00, 12.30, 15.00, 19.30 in 22.00. — 5.00-7.00 Dobro jutro dragi poslušalci (pester glasbeni spored) — vmes ob: 5.30-5.45 Obovna dnevnega sporeda: 5.50-6.00 Jutrarnja telovadba; 6.10-6.30 Kam bomo šli na izlete?; 6.30-6.40 Pregled tiska in radijski kalendar; 12.00 Pojo solisti ljubljanske Opere; 12.40 Zabayna glasba; vmes objave; 13.00 Zdravstveni nasveti; 13.10 Igra Srečko Dražič s svojim ansamblom; 13.30 Zabavne melodije; 14.00 Hrvaška narodna glasba; 14.30 Radijska reklama; 14.40 Iz znanih oper; 15.10 Zgornja Plesni orkester; 15.30 Mali koncert; 16.00 Po neši lepi deželi — Silvo Matelič: Bohinjski kot (ponov.); 17.00 Uganite kaj gramoz; 18.00 Urednikova beleznica in pi-nerska pošta; 18.30 Slovenske narodne pesmi; — 19.00 Jaka Avšič: »O pomenu turizma«; — 19.10 Prolitni balet; — 19.40 Zabavna glasba, vmes objave; 19.50 Radijska reklama; 20.00 Radijske beležke; 20.15 Narodne pesmi pojedne.

Ortno zabavo

na vrtu doma Parizan ob Vodnikovih cest (v Jamli). Za dobro zabavo in ples bo skrbel godba na pihala. Cene solidne. Zabava bo ob vsakem vremenu. — Vstopnina prostovoljna!

Nekulturnim gostom v premislek

Za uvod je treba poudariti tole: Do tekomnjava med »stinski« okrajni in mestni zbornici na neko direktivo med zgoraj, temveč na pobudo gostinskih obratov samih. Zato so se le ti takoj v začetku aprila živahno lotili urejanja stavbe, tujskih sob, kuhinjski kleti, skladnice, bolnišnice, vrtnih prostorov in pod. Pet komisij, ki jih je iz vrst svojih članov imenoval upravni odbor okrajnega združenja gostinskih podjetij, je

Čevlji zastoj

Splošni pedagoški tečaj v Ljubljani za učitelje, predmetne učitelje in profesorje prične 7. julija ob 8 zjutraj na I. gimnaziji. Prvo predavanje bo imel minister tov. France Kimovec-Ziga. 4234-n. Posedite vrtno zabavo KUD »Simfonisti« v nedeljo popoldne, Dolenjska cesta, — Dom OF, Koper, sko vino, bife, 4220-n. Gosnisko podjetje Majolka vabi na otvoritev nove preurejene gostilne pri St. Janezu v Dravljah, ki bo v nedeljo, 6. julija ob 16 dalje, Program — ples 4219-n.

RESTAVRACIJA „SLAVIJA“

Gospodstvena 6 Ljubljana

2.000 din za 16 km vožnje z avtom?

Prejeli smo naslednji dopis: Ze marsikje sem bil na počitnicah, toda toliko težav še nisem doživel, kakrži vsa zadnja leta na poti na Pokljuko. Vse kaže, da nihče ne misli na vzpostavitev ustrezne prometne zveze na poti Bled-Pokljuka, na kateri so svoj čas redno vozili majhni avtobusi. Trenutno vozijo avtobusi do hotela na Pokljuki je majhen jepp za nekaj oseb in za živila, vsi drugi morajo peš. Nič čudnega, da se loti obup marsikoga, ki obstane na Bledu z veliko prtljago in majhnimi otroki, ker ne more naapre na Pokljuko. Takšnji odklanjajo prevoz. Zgovarjajo se na strmino, na preveliko obrabo volja in plašev, na visoke cene olja in bencina. »Tudi za 2000 din ne peljem«, mi je dejal pred dnevi nek izvozeček, »ker ne bom pri tem prav nič za sluzi.«

IRGOSKO PODJETJE »USNJE« LJUBLJANA

ta v duetu Danica Filipič in Franc Koren, na harmoniko spremlja Avgust Stenko; 20.30 45 vsehlin minut; 21.15 Prijeto zabavo; 22.15 Pregled sporeda za naslednji dan; 22.50 Zgornja Plesni orkester; 23.00 Slovenske narodne pesmi; — 19.00 Jaka Avšič: »O pomenu turizma«; — 19.10 Prolitni balet; — 19.40 Zabavna glasba, vmes objave; 19.50 Radijska reklama; 20.00 Radijske beležke; 20.15 Narodne pesmi pojedne.

OGLEJTE SI NAJVEČJO

Les Ljubljana RAZSTAVO POHIŠTVA

Zanimanje za jadralno letalstvo na Goriskem

Letos pomladi, po skupščini Okrajnega odbora Ljudske tehniko, je sprejel okrajni odbor »razširiti in poživiti društvo in klubov Ljudske tehnike in postaj mladih tehnikov, je bil storjen videc korak naprej tudi v Organizaciji jadralnega letalstva. V Novi Gorici posredna na pobudo tla, vda Lorencon osnovala Inicijativni odbor za ustanovitev aerokluba. Kmalu je zbral grupo 15 članov iz Volče drage in okolice ter iz Mirna pri Gorici, ki šteje že 35 članov. Deset njih bo pod vodstvom tovariša Lorencon te dni odšlo v Postojna na praktično 10-dnevno vezbanje z jadralnimi letali.

OBVESTILA

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM Okrajno prevoznisko podjetje Soštarski sedež Smartno ob Paki je prešlo z dnem 30 aprila 1952 v likvidacijo. Pozivamo vse upnike in dolžnike, da v roku tridesetih dni od dneva objave izterjajo svoje terjatve, oziroma poravnajo svoje obveznosti. Po poteku tega roka ne priznamo nobenih terjatev, ki se priznajo predamo državnih arhivov. 4210-a

„Tikveš“

TOVARNA ALKOHOLNIH IN BREZALKOHOLNIH PIJAC, ETERICNIH OLJ IN KISA

proizvaja v svojih obratih sledeče pijače: RAZNOVRSTNE LIKERJE, KONJAK, VERMUT, NARAVNO ZGANJE, KLEKOVAČO IN VINO

Tovarna eteričnih olj proizvaja ETERICNO OLJE odlične kakovosti 1:4.500

V prodaji imamo NARAVNE SIRUPE odlične kakovosti s 70% sladkorja, kakršnih doslej nisimo proizvajali

NE ZAMUDITE PRILožNOSTI, DA SI PRAVOČASNO NABAVIDE »TIKVEŠ« PROIZVODE PO ZNANIH CENAH

Zahtevajte naše kataloge, ki jih pošiljamo brezplačno!

ABRIKA »TIKVEŠ«, poštni predal 116, telefon 21-91, SKOPLJE

VREME

Napoved za soboto, 5. julija: Se nadalje vroče vreme. Temperatura do 33 stopinj Celzija.

Napoved za nedeljo, 6. julija: Sončno vroče vreme. Temperatura brez bistvene spremembe.

INDUSTRIJSKA KOVinarsKA SOLA PRI TOVARNI AVTO-MOBILOV MARIBOR

razpisuje sprejem za izučitelje: stružarskega, rezkarskega, brusilskega, kovaškega, aviomehaničarskega, strojno ključavnarskega in orodno ključavnarskega poklica. Vpisovanje do 15. avgusta 1952. Pravico do vpisa imajo vsi državljani FLRJ stari od 14 do 47 let gimnazije ali sedemletke ter da bodo uspešno opravili sprejemni izpiti iz narodnega jezika in matematike. Kandidati morajo predložiti: 1. lastnorčno pisano prošnjo z naslovom in pošto (kolikor je mogoče); 2. zadnje šolsko spričevalo; 3. izpisek iz rojstne matične knjige; 4. potrdilo o imovinskem stanju in davčni osnovi; 5. učenci, ki ne prihajajo iz šole, morajo predložiti potrdilo o prejšnji zaposlitvi, ki jo izda KLO. Učma doba traja 3 leta. Sola ima svoj internat, vzdrževalnica znaša 9000 din mesečno. Popolne sirote uživajo vse ugodnosti po uredbi. K sprejemnim izpitom bodo kandidati pisмено javljeni.

MALI OGLASI

BOKS »MOTOR«, brezhiben, originalni, štiricilindrski za motorni čoln prodam. Kolarič, Maribor, Tržaška 88. 8877-4

PIANINO znamke »Laubeger« — »Gloss«, v dobrem stanju prodam po ugodni cen. J. Zavmlk Ptuj, Krekova 8. 9021-4

UMETNE MLINSKE KAMNE vseh velikosti za mletje vseh vrst žita izdeluje po mišnih cenah Mestno strojno podjetje, Ljubljana, 4264-a

MARIJA VILFAN:

Maj v Delhiju

Zjutraj smo brali časopise na verandi. Nenadoma je veter premaknil slamatne zastore, ki varujejo hišo pred soncem. Prijetno razburjeni smo nastavili čela v smeri vetra. Se štirinajst dni ni vztrepetal list na drevesu. Vročina se je stopnjevala od 42 na 45 stopinj, noči so bile vse manj in manj hladne, dokler se niso izenačile z dnevom. Kovinski predmeti v temno zastrtih sobah so bili vroči, kakor

šotora so seveda Pricine slike. Ves dan je na delu. Vse ga očara, vse ga inspirira. Novi telesni tipi, drže, ki so za evropskega slikarja prava anatomsko zagotetka, slikovite noše, modeli, ki jih lovi med delavci, ki popravljajo hišo. Trdi, da je v Indiji našel barvne kombinacije, o katerih je sanjal leta. Sedaj so tu, pred njegovimi očmi, hiti, da jih čimprej ujame na platno.

krojač, ki dostojanstveno prihaja na delo s črnim sončnikom, siva čepa na terasi, se vsake pol ure zlekne in malo zadrema. Prjca je visoko v časteh tudi pri indijskem osebnem ambasade. Narisal in naslikal je celo indijsko socialno lestvico hišnega osebja, med seboj strogo ločena po kastah in — da bi bila stvar še bolj komplicirana — po verski pripadnosti. Tu je 24-letni bearer Charlie z juga Indije, katolik, ki na telefonu odgovarja s perfektnim oksfordskim naglasom. Na Pricini sliki virtuosno drži tazo s steklenicami in čašami. Celu uro stoji na soncu za model, znoj mu curlja s čela, a dejstvo, da bo ovekovčen, ga navdaja z neizmernim ponosom in potrpljenjem. Tu sta mali hčerki muslimanske kuharje, ki ju nepremagljivo želja po bonbonu vsako dopoldne privleče na prag šotora. Potem nepremično sedita na nizkem stolčku in sude od vročine zadremjeta. Tu je na platnu sweeperjeva žena, sanjava mlada lepota. Pripada kasti, ki je najnižja na indijski socialni lestvici, in vse, česar se dotakne, je za pravovernega brahmina nečisto. Samo eno socialno stopnjo nad njo je mali vrtnar. Na delu je odet s kosom platna neznanne barve. Na Pricini sliki se zdi kakor maharadža. Hotel je, da bo slikan v poročni obleki. Poleg tega je tu še cela vrsta pejsažev. Isti motiv se ponavlja na več slikah in vidih, kako iz dneva v dan raste v koncepciji in kompoziciji. Vsa svoja indijska dela bo Prjca sedaj razstavil v Delhiju v galeriji naprednih slikarjev. To bo druga jugoslovanska slikarska razstava v Indiji. Prvo, sestavljeno iz reprodukcij in originalov, ki jih ima veleposlanstvo, smo pred mesecem dni napravili na prošnjo Mednarodnega kluba v mestu Kanpur, enem izmed industrijskih središč Indije. Prvič je bila v Indiji razstavljena slika slovenskega slikarja — Jamovo »Belokranjsko kolo«.

Indijci so ponosni na svojo neodvisnost

Ce so Indijci na kaj ponosni, so na svojo zunanjo politiko, ki jo tolmačijo kot neodvisnost od obeh blokov, kot aktivno pomoč težnjam kolonialnih narodov. Poudarjajo, da o vsakem vprašanju v organizaciji združenih narodov odločajo po njegovi vrednosti, neodvisno od vetra zahoda in vzhoda. Ponosni so na svojo zunanjo politiko, ki je, kakor često poudarjajo, samo nadaljevanje kongresne politike iz časa, ko se je Indija še borila za svojo samostojnost. Vskan napad na indijsko zunanjo politiko žal njihova patriotska čustva in Indijci instinktivno reagirajo nanj.

Tu pa ti sedi skupina, ki predstavlja 44,5% indijskih volivcev in — odkar zaseda parlament — napada indijsko zunanjo politiko kot proamerikansko, probritansko, kot bedno zmes nepovezanih nesmislov, indijsko neutralnost kot fasado, za katero se skriva povezovalje z zahodom, Nehruja osebno pa kot rekrutnega podnarednika imperializma, ki se vprega v voz anglo-ameriškega imperikalizma in postaja njegov partner v pripravah za »končni napad na Sovjetsko zvezo in Kitajsko«. Delhijski list »Express« je napisal, da bi kominformovci radi dosegli to, da se Indija priključi Moskvi v hladni vojni proti zahodu. Poslanci kongresne stranke vsak dan temperamentneje odgovarjajo opoziciji, ki je »pravzaprav odmev nekoga, ki sedi za hribe« in ki »kritizira indijsko članstvo v Commonwealthu, sama bi pa s velikim navdušenjem vstopila v Commonwealth satelitov za železno zaveso«.

Kaj se še maja dogaja v Delhiju? Ob štirih popoldne prinese vratar listek z osmimi podpisli. Skupina študentov z univerze Allahabad želi govoriti z jugoslovanskim veleposlanikom. Videli so fotografijo Jugoslavije na neki fotografski razstavi, slišali o naših mladinskih akcijah, pa jih zanima, kako so organizirane. Grejo na prvo indijsko mladinsko akcijo, na gradnjo ceste Hindustan-Tibet na 10.000 čevljev nadmorske višine ob vznožju Himalaje. Modro diskutirajo o svetovni politiki, o marksizmu in Gandhijevih ekonomskih koncepcijah, zanimajo se, kako je pri nas organizirano gospodarstvo, kako država. Fotografiramo se. Obljubimo jim, da jih bomo obiskali na gradnji ceste.

In potem gremo od časa do časa obiskat družino v Mussorie. Letovišča se pričenejo na 2000 m nadmorske višine na obronkih Himalaje. Na samih vrhovih so bila v preteklem stoletju zgrajena cela mesta. Kamen za kamnom so kuliji znosili s podnožja na vrhove. Tudi danes jih še srečujemo. Ogrnjeni so v oblaci, na katerih so krpe popolnoma nadomestile prvotno blago. Počas korakajo po avtomobilski cesti, noseč na glavi ogrone zaboje. Cenejši so od kamiona!

V samih letoviških mestih je avtomobilska vožnja prepovedana. Nekeč, vse do osvoboditve, so hoteli tuji gospodari Indije uživati popoln mir in ti-

Zlatko Prica: Eden izmed mnogih Indijcev

Dve novi planinski postojanki

V nedeljo, 6. julija bodo na Kravci peči pod Malo planino odprli novo planinsko kočjo, v Kostelu ob Kolpi pa novo turistično postojanko.

TURISTIČNA POSTOJANKA V KOSTELU OB KOLPI

Na planoti pod grajskimi razvalinami Kostela stoji zdaj lična kočja. Dostop do nje je po lepi

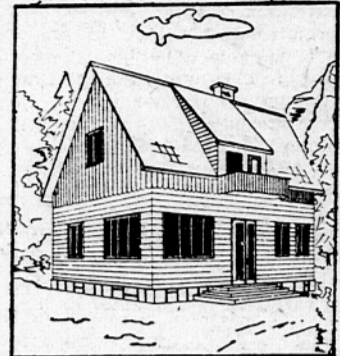
stično društvo v Kočevju, bo oskrbovana vse leto.

NOV DOM ZELENICARJEV

Med planinci zeleničarske strojne delavnice Ljubljana-Siška je leta 1947 vznikla zamisel graditi planinski dom. Člani kolektiva so izbrali prostor na Kravci peči tik ob planini Kisovec pod Malo planino. Strojne delavnice so v vztrajnosti in pomoči drugih zeleničarskih kolektivov svojo zamisel uresničile. Posebno izdatno pomoč

je dal Republiški odbor železničarjev.

Osvoritev novega doma, ki bo služil za odhod sindikalnih članov, bo v nedeljo, 6. t. m. ob 10 dopoldne. S postaje Siška bo ob 4.15 vozil poseben vlak do Kamnika, od koder bodo udeleženci s kamioni prepehali v Crno pod vznožje planine Kisovec pod Malo planino. Strojne delavnice so v vztrajnosti in pomoči drugih zeleničarskih kolektivov svojo zamisel uresničile. Posebno izdatno pomoč

poti, ki se pod Banjo Loko odcepi od glavne ceste Ljubljana-Reka. Iz Kočevja je dnevna zveza z avtobusom. Koča leži v gozdu in je le 15 minut oddaljena od Kolpe, ki je primerna za plananje, kajakaštvu in druge vodne športe. Postojanka, ki jo je zgradilo Turistično društvo v Kočevju, bo oskrbovana vse leto.

Naši kolesarji v Luksemburgu

V Luksemburgu se je končala šestdnevna etapna kolesarska dirka za amatere »Okrog Luksemburga«, na kateri so sodelovali tudi jugoslovanski kolesarji Petrovič, Panič, Ferne in Poredski. V ekipnem plasmaju so dobili naši kolesarji skupno z dvema Nizozemcem (v ekipah je bilo po šest kolesarjev) prvo mesto s časom 2:46:25. Nadaljnji vrsti red moštev je bil tale: Luksemburg II. 3:10:33, Belgija 6:28:22, Luksemburg I. 6:37:54 itd. Tekmovale so tri ekipe Luksemburga, dve francoski, dve belgijski in po ena iz Nizozemske, Posarja in Jugoslavije.

Ferne 32. mesto, Poredski pa je odstopil v zadnji etapi. (Tanjuž).

Dirka »Okrog Avstrije«

Na četrni, najtežji etapi mednarodne kolesarske dirke »Okrog Avstrije« od Lienza do Salzburga je vnovič zmagal s časom 4:10:06 Avstrijec Deutsch, drugi je bil Francoz Bertaz in tretji Luksemburčan Gau. Jugoslovani so se razvili takole: 27. Grajzer 4:38:08, 31. Ročič 4:41:06, 33. Bat 4:42:40.

V skupnem plasmaju je prvi Luksemburčan Gau s časom 19:43:29, drugi je Avstrijec Deutsch in tretji Nemeč Reif. Od Jugoslovancev je Ročič 32. s časom 20:45:02, Bat 38. s časom 21:03:25 in Grajzer 43. s časom 21:36:41.

Skupni plasmaj: Luksemburg, Nemčija, Avstrija, Francija, Avstrija B, Danska in Jugoslavija.

Drevo kriterij v Ljubljani

Turistično društvo v Ljubljani pripravi v okviru turističnega tedna drevo ob 20 nočne kolesarske dirke po ljubljanskih ulicah. Proga bo dolga 500 m in bo vodila po Zupančičevi, Tomšičevi, Beethovnovi in Kidričevi ulici. Nastopili bodo tekmovalci iz Ljubljane, Gorice, Kopra in Maribora. Seniorji bodo vozili 45 krogov, juniorji pa 25 krogov.

DREVI OB 20.30 VSI NA družabni večer PLAVALNEGA KLUBA ILIRIJE na Centralnem ljudskem kopalšču (bivša Ilirija) Igral bo pesni orkester! Za buffet skrbí restavracija »Slavija«! Preskrbite si vstopnice v predprodaju na CLK! Rezervirajte si mizel

Jutri tekma reprezentance Jugoslavije in Slovenije

Priprave jugoslovanske nogometne reprezentance za udeležbo na olimpijskem turnirju v Helsinkih se bližajo h koncu. Jutri bo zadnja javna preizkušnja igralcev. Za nastopnika si je državna reprezentanca izbrala reprezentanco Slovenije.

V moštvo Slovenije bodo izmenoma igrali: vratarja Arslič (Sloga) in Filipinčič (Branik), braniči Sočan (Zelencičar, Ljubljana), Sorl (Rudar) in Ruper (Odrad), krilci Zizec (Zel. M.), Lesjak, Zelencičar (Branik) in Cebolin, napadalci Razborkin (Krim), Potocnik (Odrad), Hegediš (Zel. Lj.), Božič (Nafta), Brezar I. (Korotan), Jelačić (Sloga) in Plaznik (Branik).

Državna reprezentanca bo nastopila v najmočnejši postavi, ki je trenutno na razpolago. V enajstorigi bodo igrali vsi tisti, ki nas bodo zastopali na olimpijskih igrah.

Vsekakor bo jutrišnje srečanje za ljubitelje nogometne igre posebne vrste, saj bodo videli na igrišču prvga najboljših slovenskih igralcev tudi naše državne reprezentance. Tekma, ki jo bo sodil Maiančić iz Beograda, se bo začela ob 17.30 na stadionu Železniki v Šiški s predčasno ob 15. Vstopnice so v predprodaju v trgovini Slovenija-sport, pred glavno pošto in pri Nogometni zvezi Slovenije v Likozarjevi ulici.

SPORTNE ZANIMIVOSTI V KRATKEM

Nogometna tekma slovenske lige med Zeleznicarjem in Slogo se je končala 3:0 in se 3:1, kakor je napisal škarski škrt.

V zvezni koarkarski ligi je Proleter premagal Zeleznicarja iz Beograda 50:40 (22:21), Partizan pa Borca 49:46 (30:28).

Teniški dvojelec med Crveno zvezdo in reprezentanco Ankare se je končal v razmerju 5:1 za Crveno zvezdo.

jevu postavile nov svetovni rekord v štafeti 3x800 m s časom 6:38.4. Italijanska nogometna reprezentanca, ki pojde na olimpiado, je v tekmi za trening premagala Mantovo 4:1.

Sedgman je zmagal na wimbledonskem teniškem turnirju. V finalu je premagal Španca Jagošlavo Drobnega s 6:2, 6:2, 6:3, 6:2. V polfinalu je Sedgman izločil Rosea 6:4, 6:4, 7:5. Drobnji pa Fama (ZDA) 6:2, 6:4, 0:6, 8:10, 6:4.

Rokometna ekipa Polizej z Dunaja, ki bo večkratnik avstrijski prvaki, so imeli troje srečanj z našim prvakom Milicionarjem iz Sarajeva. Dvakrat je zmagal Milicionar, in sicer 9:8 in 6:2, enkrat pa gostje 12:11.

Plavalno srečanje Mladost in Primorja na Reki se je končalo z zmago Mladosti 56:54 točkam.

V mladih svetovnih atletskih lige v Subotici je pri moških Spartak dobil 27.235 točk, Sarajevo 22.336 in Vojvodina 19.867, pri ženskah pa Sena 11.919, Spartak 11.524 in Sarajevo 10.926 točk. Pravico do finala imajo moški Spartaka ter ženske Sente in Spartaka.

Sovjetske atletke Pletnjeva, Coroček in Baraković so v Kijevu zmagale v tekmi za Tiovo pokal.

Poziv Zvezve športov

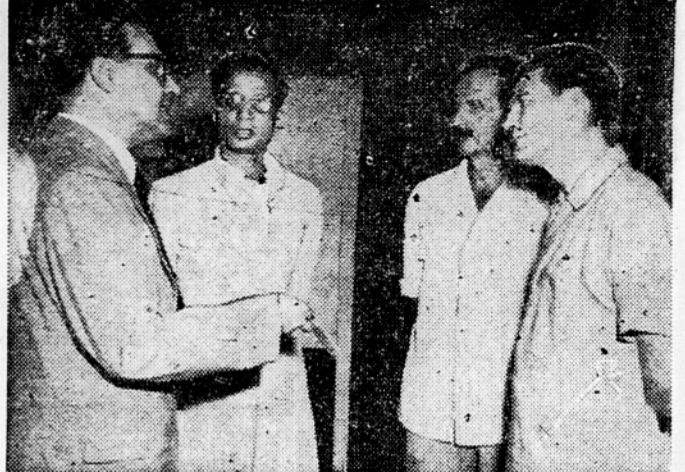
Prireditelji športnih tekmovalj naj ljubej odvedejo olimpijski prispevek na tekoči račun Jugoslovanskega olimpijskega komiteja št. 103-8333029 pri NB v Beogradu. Zvezve športov Slovenije pa obvešča o vsilni nakazaneje prispevka. Prav tako naj vsa društva, klubi in sekcije odvedejo dostojno pobrani zdravstveni dinar na tekoči račun Zvezve športov Slovenije št. 602-93331-26 pri NB v Ljubljani.

Zvezve športov Slovenije obvešča vsa društva, klube, sekcije in športne organizacije, da imajo od 1. julija dalje uradne ure od 7 do 14. delurna služba pa je vsak dan (razen nedelje) od 17 do 19. Telefonska številka 33-85.

Nogometna tekma za Tiovo pokal GRAFICAR : KRIM danes ob 17.30 na igrišču Krma

JUTRI, V NEDELJO 6. JULIJA

BO V NAŠEM LISTU SPET IZŠLA MLADINSKA PRILOGA, KI SE IMENUJE PO LEVSTIKOVEM JUNAKU NAJDIHOJČI. REDNO BO IZHAJALA ENKRAT NA MESEČ V LEPI, NOVI GRAFICNI OBLIKI, Z BOGATIM SLIKOVNIM GRADIVOM, NA OSMIH STRANEH CETRTINSKEGA FORMATA, TAKO, DA SE BO DALA ZLAGATI IN VEZATI V KNJIGO. ZA TO BO PRIPOROČALA TUDI PISANA IN ZANIMIVA VSEBINA, ZGODBE, PRAVLJICE, SLIKANICE, UGANKE, KRIZANKE ITD., KAR VSE BO, UPAJMO, VESELILLO NAŠE MLADE BRALCE.

Osvoritev umetniške razstave jugoslovanskega slikarja Zlatka Prica so se poleg umetnika udeležili jugoslovanski veleposlanik v Indiji dr. Jože Vilfan, indijski minister za informacije G. Keskar in rektor zagrebške Visoke šole za uporabno umetnost profesor Djuka Kavurič.

bi se bili peklj na soncu. V nezakurjeni kopalnici je tekla topla voda. Od nespanja smo bili vsi razdraženi in se drug drugemu čudili, zakaj na nepremembne stvari tako razburjeno reagiramo. Zato je veter, ki je potegnil z zahoda, prijetno presenetil vsa hiša. Toda nič do brega ne obeta. Casniki napovedujejo pešeni vihar. Kmalu rumena megla zastre ozračje. Na dve sto metrov ne razločijo ničesar več. V zatijšu pred viharjem se jate krokarjev kričavo selijo z drevesa na drevo in mali, vervečki podobni riktiki zlokobno raglja nekje v grmu. Sonce visi na nebu kot jeklenomodra plošča. Hitimo zapirat vrata, spuščamo slamatne zastore. Zrak je že poln peska, kmalu so ga polne oči, tesno zaprte sobe. Vihar upogiba drevesa, ki bleste v smaragdno-zelenem sijaju. Vse beži, išče zavetja. Le sredi vrta stopi nekdo in uživa čudovito »tropsko paleto«.

Za modele mu res ni težko. Prvi je bilvol, ki je pripeljal šotora in potem leno zlekjenj počival na trati. Ena najlepših slik je portret kmeta iz Uttar Pradesha, ki je pripeljal kasko za okna. Skicirala je polna raznih vrst delavcev, ki se z nekaj tednov sprehajajo po hiši, in njihovih drž, mizarjev, ki se prav tako spretno poslužujejo prstov na nogi kakor na roki, zidarjev, ki v malih skledah nosijo malto na glavi, kulijeve s fantastičnimi rdečimi, zelenimi in še kdove kakšnimi turbani na glavi. Mala slika ulične pometačice Harijanke spominja na Jakopiča. Tu je moj posebni prijatelj — stari muslimanski

Burno se razvija politično življenje

Večina diplomatov je odšla iz Delhija v gore. Tu pa se prav sedaj burno razvija indijsko politično življenje. Zaseda novi indijski parlament. Glavna bitka se odigrava med kongresom in kominformovci. Kominformovci jo v parlamentu s pospešenim tempom izgubljajo. Kongresni disidenti, o katerih se je v začetku zasedanja govorilo, da bodo sklenili parlamentarno zvezo s kominformovci, so se v parlamentu nenadoma združili s socialisti, ki stojte na čvrstem protikominformovskem položaju. Tudi razpad enotne fronte, ki so jo kongresni disidenti sklenili s kominformovci v državi Madras o vprašanih vsakodnevnih politike, je samo še vprašanje časa. S svojim nastopom v parlamentu so kominformovci razbili mnoge iluzije o sebi. Napravili so najboljšo propagando zoper kominformizem, ki jo je bilo mogoče napraviti. »Komunisti so zgrešili priliko,« piše indijski list »Statesman«. »Vsakemu je postalo jasno, da so samo strelci v hladni vojni...«

če odgovori iz vladnih klopi niso formulirani tako, kakor bi želel. Poleg njega sede ministri in tajniki ministrstev in vsako jutro odgovarjajo na vprašanja poslancev. Izza vladnih klopi in še na treh krilih sedežev proti desni sede poslanci, člani kongresne stranke. Večinoma imajo isto nošo kot Nehru. Prav nasproti galerije za tujce pa sedi opozicija: poslanci komunistične desnice s svojim vodjo Mookerjeejem na čelu, oblečeni v bolj konservativno nošo dhoti (kos platna, ovit okrog pasu), socialisti, kongresni disidenti z razborito Suceto Kripalanji na čelu, nekaj neodvisnih poslancev in kominformovci. Posled-

Nehru prihaja vsak dan na razpravljanje, oblečen v eno izmed indijskih noš — tesne bele hlače, bel kaftan in z gandhijevko na glavi. Zapisuje, posega v razpravljanje, po malem vzroji.

4 Komunalizem je verski fanatizem. Stranka Hindu Mahasabha, katere predstavniki je Mookerjee, stremi za popolno hinduizacijo Indije. To bi v delži, ki ima 40 milijonov muslimanov, 24,8 milijona pripadnikov nedotakljivih kast, 17,8 milijone plemen na nizki stopnji civilizacije, v delži, kjer vsaj govori v jezikih nearijskega porekla, bilo mogoče doseči samo s fašističnimi metodami. Princip državne ureditve Indije je sekularizem kot nasprotje komunalizma.

ENRIQUE CASTRO DELGADO

Tajno zivljenje Kominterne

Kako sem izgubil vero v Moskvo

Naglo odidem in ga pustim zatopljenega v papirje. Vrnem se v svoj urad. Pogledam na uro. Stiri je. Se dve uri do trenutka, ko se z avtobusom odpeljemo v hotel. Mali bronasti kipec brez roke mi je bolj simpatičen kot Geroc. Pozovni telefon. Pomota? Dvignem slušalko in slišim glas, ki mi govori špansko. To je hripav ženski glas, ki ga neprestano prekinja votel kašelj. Moja sosednica me vabi, naj jo obiščem v njenem uradu, in mi na dolgo razlaga, kako se pride do nje. Grem skozi dvorišče, stopim v nasprotno krilo, nato po stopnicah, se obrnem na levo in se ustavim pred vrati s številko 26. Potrkam. Odgovori mi že znani hripavi glas. Odprem vrata in se znajdem pred petdesetletno žensko s močno razoranim obrazom in s pepelnatimi lasmi. Sedji za mizo s cigareto v roki. Gleda me in se smehlja. Podam ji roko in sedem. Prav tedaj pozvoni telefon.

— Oprostite trenutek, tovariš Luis!

Dvigne slušalko in začne zelo glasno govoriti in kašljati. Medtem sem na hitro pogledal po sobi: dva portreta, dve skrinji, nekaj omar, polnih map, in dim, mnogo dima. Sem v pisarni tovarišice Blagojeve, načelnice

ka latinske službe odseka »Kadri komunistične Internacionalne«.

ZENSKA, KI SE SMEHLJA

Blagojeva odloži slušalko in me znova, smehljajoč se, gleda.

— Cigaretto, tovariš Luis?

Vzajem cigareto in jo prižgem. Ne glede na njen neprijazni videz, mi je ta ženska simpatična. Isti izraz kot pri Gerocu, iste kretnje, toda vsaj smehljajoč se zna. . . . — Tovariš Luis, naročili so mi, naj vas obvestim o treh stvareh: 1) V Moskvo so prišli španski tovariši in vi jih boste šli sprejeti kot predstavnik Komunistične partije Španije; 2) prosim vas, da naredite seznam španskih tovarišev, ki so prišli v ZSSR, z značilnimi pomembnejšimi podatki, in 3) vas prosim, da pripravite svoj življenjepis.

Gledam jo zbegano.

Veste, tovariš Luis, v kadrovskem odseku je ta material potreben. Treba je poznati tuje kadre. . .

Avtor piše svoj življenjepis: »Rojen v Madridu, star 31 let, poročen, po poklicu metalurški delavec, nato časnikar (urednik »Mundo Obrero«). V partijo stopil 1925. . . bil član madridskega pokrajinskega komiteja, od 1937 pa član Centralnega komiteja. . . Organizator in prvi poveljnik petega polka milice. . . generalni direktor za agrarno reformo. . . generalni sekretar Političnega komisariata redne ljudske voj-

ske. . . Mesto, ki sta ga včeraj v piščevih mislih zavzemala Lenin in Stalin, zavzema sedaj misel na življenjepis. Ko ga drugi dan spiše, gre spet k Blagojevi, ki ga prav kakor prejšnji dan pogleda, se nasmehne, kadri in pokajnuje!

Prinesel sem življenjepis, tovaristica Blagojeva.

— Hvala, tisočkrat hvala, tovariš Luis. Sname si svoje ščipalnice (Ali bi bila rada podobna Molotovu ali Berliju?) in se loti branja.

— Dobro, tovariš Luis. Ce bo treba kakšnega pojasnila, vas bom poklicala. Tisočkrat hvala!

In pojasmnila so bila res potrebna. Pisci se zdijo nekatere stvari malenkostne, a Blagojeva ga pouči.

— Tovariš Luis, življenjepis mora biti točna slika življenja in dejavnosti vsakega člana partije. Življenja revolucionarjev ne sestavljajo samo veliki dogodki, ampak tudi majhne podrobnosti. . . Lenin in Stalin, tovariš Luis. . .

Ničesar več ne slišim. Ne vem, koliko časa je govorila. Ko je bilo spet vse tiho, mi vrne življenjepis in smehljajoč se reče:

— Tovariš, napišite vse, tudi tisto, za kar mislite, da ni važno. . . .

Zadnji dnevi so bili zanimivejši. Blagojeva me je spet poklicala k sebi, a zdaj ne zaradi življenjepisa, temveč, da bi zahtevala od mene moje osebne izkaznice. Oh

mojem presenečenem obrazu mi je prav dolgo govorila; od vsega tega so mi ostale v glavi le besede: konspiracija, sovražnikovi agenti, kapitalistična obkrožitev itd.

Vse izkaznice je odnesla. Od danes naprej ne morem uradno dokazati, da sem Enrico Castro Delgado.

Pisatelj nato piše o svojem obisku pri Brazilcu Brandau, pesniku in poklicnem revolucionarju, sedaj pa funkcionarju Kominterne, ki govori o vsem mogočem, o Braziliji, o svoji preteklosti in bodočnosti, o svojih poezijah, samo o svoji sedanjosti ne. Obišče tudi Stepanova, ki je bil v Španiji delegat Kominterne in govori vrsto jezikov, le svojeva materinje, bolgarskega, ne zna.

. . . Pripilulo je devet ladij s španskimi begunci na krovu. Kaže, da Sovjetska zveza neče dovoliti vstopa več kakor petstotim preizkušenim kadrom, ki so jih sovjetske oblasti skrbno izbrale in za katere je Komunistična partija Španije jamčila. Prilisce so nastanili v raznih počitniških domovih.

RAZGOVOR Z JOSEJEM DIAZOM

Danes ne grem v pisarno. Vesel sem kakor otrok, če more vzklikniti: »Danes ne grem v šolo.« Ob 10. me pokličejo k telefonu: pred vrati me čaka avtomobil. Grem doli in najdem razkošen avtomobil znamke Buick. Neki Rus mi pride nasproti in me po vojaško pozdravi. Sedem v vozilo, ki z veliko naglico odpelje.